

REMZI KİTABEVİ

William

Shakespeare

ROMEO
VE JULIET

ROMEO VE JULIET

W. Shakespeare

KİŞİLER

ESCALUS, *Verona Prensi*

PARİS, *Prensin akrabasından soylu bir genç*

MONTAGUE „ , . , , , . , . , .
Birbiriyle kavgalı iki ailenin başları

CAPULET

YAŞLI BİR ADAM, *Capulet ailesinden*

ROMEO, *Montague'nün oğlu*

MERCUTIO, *Prensin akrabası ve Roineo'nun arkadaşı*

BENVOLIO, *Montague'nün yeğeni ve Romeo'ınını arkadaşı*

TYBALT, *Lady Capulet'in yeğeni*

RAHİP LAWRENCE, *Fransiskan mezhebinden*

RAHİP JOHN, *Aynı mezhepten*

BALTHASAR, *Romeo'nun uşağı*

SAMPSON,), „ „

GREGORY, \Capulet,n uşaklar,

PETER, *Juliet'in dadısının uşağı*

ABRAHAM, *Montague'nün uşağı*

BİR ECZACI,

ÜÇ ÇALGICI,

PARİS'İN UŞAĞI,

BİR BAŞKA UŞAK,

BİR SUBAY,

LADY MONTAGUE, *Montague'nün karısı*

LADY CAPULET, *Capulet'in karısı*

JULIET, *Capulet'in kızı*

JULIET'İN DADISI

Veronalılar; Her iki ailenin akrabaları;

Maskeliler, Muhafızlar, Nöbetçiler, Hizmetçiler

Koro

SAHNE: *Verona; Mantıa*

ÖNDEYİŞ

(Koro girer.)

KORO

Sahnemizi açtığımız güzel Verona'da
şerefte birbirinin dengi iki aile, eski bir kin yüzünden kavgaya
tutuşUr da,

lekelenir yurttaş eli yurttaş kanıyla. Bu iki ailenin uğursuz
tohumundan işte

alnı kara yazılı iki sevgili doğar, yürekler acısı ölümleriyle
birlikte

büyüklerin kinini toprağa gömer bunlar. O korkunç seyri
ölüm damgalı aşklarının

ve ana babaların sürüp giden öfkesi - ki ancak ölümüyle son
bulur çocukların —

iki saat oyalyacaktır sahnemizi. İşte bütün bunları sabırla
dinlerseniz, şimdi söylenmeyi birazdan gösteririz.

(Koro çıkar.)

BİRİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Verona. Bir alan.

(Kapıler'lercien Sampson ve Gregory, kılıç kalkanla girerler.)

SAMPSON

Şunu bil ki Gregory. altında kalamayız bu hakaretlerin.

GREGORY

Elbette, biz hamal değiliz ki.

SAMPSON Yani, kafamız kızdı mı, çekeriz kılıçları.

GREGORY

Öyle! Sağ kaldıkça, cellât ilmiğinden çekmese bak boynunu.

SAMPSON abuk vururum bir kızarsam.

GREGORY

Vuracak kadar da çabuk kızmazsın ama.

SAMPSON Montague'lerin bir köpeği bile ben: kızdırmaya yeter.

GREGORY

Kızmak, yerinde duramamaktır; yiğitlik ise. durup dayanmaktır; demek ki sen, kızdın mı tyeceksin.

SAMPSON

O evin bir köpeği bile kızıp dayanmama yeter: Montague'lerden bir erkek ya da bir kız grmiyeyim, tutarını duvar dibini.

GREGORY

Gcsz herifin biri olduğunu gösterir bu; malûm a, gcszler duvar dibini tutarlar.

SAMPSON

Doğru. Bu yüzden kadınlar, daha gcsz oldukları için, hep duvara itilirler; ben de bu yüzden, Montague'lerin erkeklerini duvardan itip kızlarını dayıyacağım oraya.

GREGORY

Ama kavga yalnız efendilerle biz uşaklar arasında.

SAMPSON

Hepsi bir, bakmam gözlerinin yaşına; erkekleriyle dvştm.m, kızlarına aman vermem, uururum başlarını.

GREGORY

Kızların başlarını mı?

SAMPSON

Evet, kızların başlarını, ya da kızlıklarının. Artık nasıl anlarsan!

GREGORY

Onlar nasıl duyarlarsa öyle anlasınlar.

SAMPSON ,

Ben dayandıkça duyarlar beni; etimin ne yaman bir tadı olduğunu herkes bilir.

GREGORY

İyi ki balık değilsin, yoksa çiroz olurdun. Çek kılıcını, Montague'lerden iki kişi geliyor.

(Abraham ile Balthasor girerler.)

SAMPSON İşte çektim kılıcımı; sen sataş, ben arkandayım.

GREGORY

Ne! Arkanı dönüp tüyecek misin yoksa?

SAMPSON

Merak etme.

GREGORY

Nasıl merak etmem!

SAMPSON

Yasa bizden yana olsun; bırak onlar başlasınlar.

GREGORY

Geçerken suratımı asacağım, neye çekerlerse çeksinler.

SAMPSON

Yani gözleri keserse. Başparmağımı ısıracağım onlara; buna katlanırlarsa, rezil oldular demektir.

ABRAMAM

Başparmağım bize mi ısırıyorsun efendi?

SAMPSON

Isırıyorum başparmağımı efendi.

ABRAHAM

Başparmağını bize mi ısırıyorsun efendi?

SAMPSON *(Gre.eoıy'ye)* Evet dersem bizden yana mı yasa ?

GREGORY

Hayır.

SAMPSON

Hayır efendim, başparmağımı size isimliyorum efendim; ama ısırıyorum başparmağımı efendim.

GREGORY

Niyetin kavga mı efendi?

ABRAHAM

Kavga mı? Hayır efendim!

SAMPSON

Kavga istiyorsan buyur, hazırım; benim efendim aşağı değil seninkinden.

ABRAHAM

Üstün de değil ama!

SAMPSON

Öyle olsun efendi.

(Benvolio girer.)

GREGORY *(Sampson'a)* Üstündür de, efendimizin akrabasından biri geliyor bak.

SAMPSON Elbette üstün, efendi!

ABRAHAM

Yalan söylüyorsun.

SAMPSON

Erkekseniz, çekin kılıcınızı. O yaman vuruşunu unutma Gregory.

(Vuruşurlar)

BENVOLIO *(Kılıcıyla kılıçlarına vurarak)*

Ayrılın budalalar! İndirin kılıçlarınızı, ne yaptığınızın farkında değilsiniz.

(Tyhalt girer.)

TYBKLT

Bu yüreksiz uşaklara kılıç çekiyorsun ha? Dön Benvolio, dön de gör ölümünü.

BENVOLIO

Niyetim barıştırmak; kınında tut kılıcını,
ya da bu adamları ayırmak için kullan benimle.

TYBALT

Hem kılıcını çekmiş, hem barıştan dem vuruyorsun!
Cehennemden, bütün Montague'lerden ve senden
nasıl tiksiniysem, öyle tiksiniyim bu sözden.

Sıkı dur ödle!

*(Vuruşurlar, her iki aileden adamlar gelip kavgaya katılırlar.
Derken yurttaşlar ve eli sopalı subaylar girer.)*

I. SUBAY

Sopalılar, baltalılar, mızraklılar! Vurun, bastırın şunları!
Kahrolsun Capulet'ler, kahrolsun Montague'ler!

(Cüppesini giymiş, ihtiyar Capulet ile Lady Capulet girerler.)

CAPULET

Ne bu gürültü? Verin uzun kılıcımı bana, hey!

LADY CAPULET

Koltuk değneği verin şuna, koltuk değneği! Ne yapacaksın
kılıcı?

CAPULET

Kılıcımı diyorum! İhtiyar Montague geliyor, hem de kılıç
savuruyor bana inat.

(İhtiyar Montague ile Lady Montague girerler.)

MONTAGUE

Seni alçak Capulet! Tutmayın beni, bırakın!

LADY MONTAGUE .Düşmana bir adım bile
yaklaşmıyacaksın!

(Prens Escalus, maiyetiyle girer.)-

PRENS

Serkeş uyruklar, barış düşmanları,
kılıçlarını komşu kanıyla kirletenler,
işitmiyor musunuz? Hey, size söylüyorum be adamlar,

damarlarından fıskıran mor pınarlarda
öfkelerinin ateşini söndüren canavarlar,
atın yere hışımlı silâhlarınızı,
kızgın prensinizin buyruğunu dinleyin.
Sizin, ihtiyar Capulet ve Montague,
üç kez bir hiç yüzünden çıkan kavganız
sessizliğini bozdu sokaklarımızın;
Verona'nın yaşlı başlı yurttaşları
üstlerine yaraşan ağır giysileri atarak
barıştan aşınmış çağ eskisi ellerle
eski mızraklarını kullanmak zorunda kaldılar
uğursuz nefretinizi bastırmak için.
Sokaklarımızı bir daha tedirgin ederseniz,
barış rehini olacak canlarınız.
Bu seferlik, hepiniz dağıhn bakalım.
Sen, Capulet, benimle geleceksin;
sen de Montague, bugün öğleden sonra
Freetovvı'a, genel yargı yerine gelip
öğren bu davayla ilgili kararımızı.
Bir daha söylüyorum,
dağılsın canından olmak istemiyenler.
(Montague, Lady Montague ve Benvotio'dan başka herkes çıkar.)

MONTAGUE

Kim yeniledi bu eski kavgayı?

Söyle yeğenim, sen burda miydin başladığında?

BENVOLIO

Hasmınızın uşaklarıyla sizinkiler

birbirine girmişlerdi ben geldiğimde,

ayırarak nhetiyle kılıcımı çekmiştim; tam o sıra

kızgın Tybalt geldi çekilmiş kılıcıyla;

meydan okuyan sözler savurdu kulaklarıma,
kılıcım başüstünde döndürüp biçti rüzgârları,
ama onlar bundan incinmediler,
ıslık çaldılar küçümsiyerek.

Biz böyle karşılıklı hamleler yaparken
başkaları da gelip katıldılar kavgaya;
derken prens geldi de ayırdı tarafları.

LADY MONTAGUE

Ah Romeo nerde ? Onu gördünüz mü bugün ? İyi ki yoktu bu
kavgada.

BENVOLIO

Efendim, o tapınılan güneş, doğunun altın penceresinden
bakmadan bir saat önce, tedirgin bir gönül dışarlara
sürüklemişti beni; şehrin batısında uzanan çamlıkların altında
oğlunuza rastladım, geziniyordu erken saatte; ona doğru
yürüdüm; ama geldiğimi sezince, dalıverdi korunun
derinliklerine. Ben de, kendi duygularımla ölçerek onunkini,
insan düşünceliyken ıssızlığı sevdiğinden, ben bile yorgun
benliğime fazla geldiğim için, onun değil, kendi gönlümün
keyfine uydum, benden kaçmak isteyenden kaçındım seve
seve.

MONTAGUE

Kaç sabah onu orda, gözyaşlarıyla
taze sabah çiğlerini çoğaltırken,
derin ahlarıyla bulutlara bulut katarken görmüşler.
Ama herkeslere sevinç veren güneş, doğunun
tâ en uzak yerlerinde, Şafak Tanrıçasının yatağından
kaldırmaya başlarken gölgeli perdeleri,
kederli oğlum ışıktan eve kaçıp
kapanıyor odasına, örtüyor pencereleri,
canım gündüzü dışarda bırakarak

uydurma bir gece yaratıyor kendine.

Bu halin nedeni iyi öğütlerle giderilmedikçe,
sonu karanlık ve uğursuz bence.

BENVOLIO

Soylu amcacığım, biliyor musunuz nedenini ?

MONTAGUE Ne biliyor, ne de öğrenebiliyorum kendisinden.

BENVOHO

Onu sorguya çektiniz mi hiç?

MONTAGUE

Kendim de çektim, başka dostlar da. Fakat o, akıl hocası
kendi duygularının, öyle bir kapalı ki, öyle bir saklıyor ki
sırrını, sondalardan, araştırmalardan öyle uzak ki: bir
tomurcuğu hain bir kurt nasıl kemirirse, haai tatlı yapraklarını
havaya açamadan, güzelliğini güneşe sunamadan, —o da öyle
işte. öğrenebilseydik kederlerinin kaynağını, seve seve
bulurduk devasını.

(Romeo girer.)

BENVOLIO

Geliyor işte. Siz biraz çekilin lütfen. Ya derdini öğrenirim, ya
da yerim azarı.

MONTAGUE

Dilerim gerçek bir itiraf dinleyip mutlu olasın. Hadi hanım,
çıkalım biz.

(Montague ile karısı çıkarlar.)

BENVOLIO Günaydın kuzenim.

ROMEO

Gün o kadar erken mi?

BENVOLIO

Dokuzu yeni vurdu.

ROMEO

Kederli saatler amma da uzun geliyor insana. Babam mıydı demin çabucak uzaklaşan ?

BENVOLIO

Oydu. Nedir Romeo'nun saatlerini uzatan keder?

ROMEO

Onları kısaltacak şeyin bende bulunmaması.

BENVOLIO

Âşık mısın ?

ROMEO

Oldum...

BENVOLIO Aşktan mı?

ROMEO

Sevdiğimin lütfundan oldum.

BENVOLIO

Ah, görünüşte öyle nazik olan aşk nasıl da zalim ve hoyrat oluyor denenince!

ROMEO

Ah bu aşk, gözleri bağıyken bile nasıl görür gönlümüze giden yollan!

Yemeği nerde yiyelim? Hay Allah Kavga mı oldu burda?

Hayır, anlatma, duydum hepsini.

Nefretten neler doğuyor, ama daha çoktur sevgiden doğan.

Ey kavgacı sevgi! Ey sevilen nefret!

Ey hiçten yaratılan şeyler!

Ey ağır hafiflik! Ciddî hoppalık!

Güzel şekillerin biçimsiz kargaşası!

Kurşun tüy, parlak duman, soğuk ateş, hasta sağlık!

Hep uyanık uyku! Ey kendisi olmayan!

Duyarım bu sevgiyi, ama zevk almam ondan.

Gülmüyor musun?

BENVOLIO Hayır kuzenim, izin ver de ağlıyayım.

ROMEO

Neye canım ?

BENVOLIO O sevgili yüreğinin derdine.

ROMEO

Neylersin, böyledir aşkın çilesi.

Kendi acılarım taş gibi oturmuş bağrıma,
sen de üzüntülerini katınca

daha bir artıyor onlar. Gösterdiğin bu sevgi
dert katıyor zaten çok olan derdime.

Sevgi, iç çekişlerin buğusuyla yükselen bir dumandır;
o bu dumandan arındı mı

parlıyan bir ateş olur sevenlerin gözünde;

bir de kederlenmiye görsün,

sevenlerin gözyaşıyla beslenen bir denizdir artık.

Başka nedir ki o? En akıllı bir cinnet,

boğunç bir zehir, kurtarıcı bir tatlılık.

Hoşça kal kuzenim.

BENVOLIO

Dur, ben de geliyorum!

Böyle bırakıp gidersen üzmüş olursun beni.

ROMEO

Yitirdim kendimi, ben burda değilim; Romeo değil bu, o bir
başka yerde.

BENVOLIO

Bana ciddî söyle, kimdir sevdiğin?

ROMEO

Nasıl, söyleyip de inliyeyim mi?

BENVOLIO

İnliye misin? Ne münasebet! Yalnız, ciddî söyle, kim?

ROMEO

Hastaya ciddî olarak vasiyetnamesini yazdırmak ölümünü hızlandıran bir haber olur ancak. Ciddî söylüyorum, kuzenim, seviyorum bir kadını.

BENVOLIO

İyi nişan almışını, âşiksın derken.

ROMEO

Yaman nişancısın! Çok da güzel sevdiğim.

BENVOLIO Tez vurulur güzel hedef kuzenim.

ROMEO

Bu atışta ıskaladın ama!

Aşk tanrısı Cupid'in okuyla vurulmaz o,
bakire tanrıça Diana'nın zekâsı var onda;

ve iffet zırhıyla silâhlandığından
zarar görmüyor aşkın çocukça oklarından.

Aşk sözleriyle kuşatılmaktan yılmıyor,
çekinmiyor saldırgan gözlerin bakışlarından,
ermişleri baştan çıkararak altına

yumuyor gözlerini. Ah, zengin o güzellikte,
ama yoksul sayılır, çünkü bir kez öldü mü,
güzellikle birlikte gidecek varı yoğu.

BENVOLIO

Kız kalmaya yemin etmiş desene.

ROMEO

Öyle, büyük bir israfa yol açıyor tutumluluğu; çünkü onun zulmünden aç kalan güzellik erişemez oluyor gelecek kuşaklara. Pek güzel o, pek zeki, pek zekice güzel, umutsuzluğa salıyor beni sevap uğruna: Sevmemeye yemin etmiş; içtiği bu ant benim ölümüm oldu, bu andı bildirmek için yaşıyorum ben.

BENVOLIO

Beni dinle de, unut onu düşünmeyi.

ROMEO

Ah, öğret bana nasıl unutulur düşünmek.

BENVOLIO

Özgür kılarak gözlerini: Başka güzellere bak.

ROMEO

O zaman güzelliği daha çok çıkar ortaya. Güzellerin yüzünü öpen mutlu maskeler, kara olduklarından, biz sanırız güzeldir sakladıkları. Sonradan kör olan unutamaz daha önce gördüğü değerli hazineyi. Bana eşsiz güzellikte bir kadın göster; güzelliği, kimin ondan da güzel olduğunu hatırlatmaya bir vesile olur ancak. Hoşça kal; unutmayı bana öğretemezsin.

BENVOLIO

Ya öğretirim, ya da gözü açık giderim.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

Aynı yer. Bir sokak.

(Capulet, Paris ve Uşak girer.)

CAPULET

Montague de teminat vermiş benim gibi, cezalarımız birmiş; zaten güç değil bence biz yaşlılar için barışı korumak.

PARİS

İkinizin de şanlı bir geçmişi var;
yazık doğrusu yıllarda kavgalı yaşamayı-
Peki efendim, teklifime ne diyorsunuz?

CAPULET

Daha önce dediğimi:

Kızım dünyanın yabancıları henüz;
daha on dört yıl geçiğini görmedi;
hele iki yaz daha ihtişamla solup gitsin de
kızımız gelinlik çağına geldi cüyelim biz de.

PARİS

Mutlu anne oldular ondan daha gençleri.

CAPULET

Ama tez bozuluyor öyle erken evlenenler. Toprak ondan başka bütün umutlarımı yuttu, umutlu mirasçısı odur dünyalığımın. Yaklaş ona Paris, gönlünü kazan, ancak bir parçasıdır arzum onun rızasının; kabul ederse, onun seçme sınırlan içindedir benim rızam ve destekleyen oy'um.

Geleneksel bir şölen veriyorum bu gece, nice konuklar çağırılmış bulunuyorum, yani sevdiklerimi; sen de varsın aralarında, başım üzre yerin; senin varlığın senliğimi bir kat daha arttıracaktır. Yerde yürüyüp göğü aydınlatan yıldızlar göreceksiniz bu gece fakirhanemde. Süslü giysilere bürünmüş nisan topallıyan kışın ardı sıra gelirken nasıl bir coşku duyarsa tutkulu gençler, evimde öyle bir haz duyacaksınız siz de taze, dişi tomurcuklar arasında bu gece. Hepsini dinleyin, görün hepsini, kendinize en lâyük olanı beğenin; onun dışında kalanlar, —kızım da bu arada— kalabalıktan başka bir şey değildir artık. Gelin benimle.

(*Uşağa bir kâğıt vererek*)

, Haydi oğlum,

güzel Verona'yı tara baştan başa; adı burda yazılı olanları bul da, söyle onlara, evim ve konukseverliğim bekler kendilerini.

(*Capulet ve Paris çıkar.*)

UŞAK

Adı burda yazılı olanları bulmak ha! Kunduracı mezü-resiyle, terzi kundura kalıbıyla, balıkçı kalemiyle, ressam ağlarıyla uğraşmalı derler. Bense adı burda yazılı olanları bulayım diye gönderiliyorum, ama yazanın yazdığı adları bir türlü bulamıyorum. Bilginlere başvurmalı. Bak şu tesadüfe, geliyorlar işte!

(Benvolio ile Romeo girer.)

BENVOLIO

Adam sen de, bir ateş başka bir ateşi söndürür,
bir ağrı başka bir acıyla hafifler;
başın döndü mü, tersine çevir onu;
umutsuz bir keder başka bir kaygıyla giderilir:
Yeni bir zehir bul gözlerine,
öncekinin öldürücü zehri yok olur.

ROMEO

Şifalı otun birebirdir buna.

BENVOLIO Neye? Söyle.

ROMEO

Kırılan incik kemiğine.

BENVOLIO Deli misin Romeo ?

ROMEO

Deli değilim, ama deliden daha beter bağlıyım; zindana
kapatmışlar, aç susuz bırakmışlar beni, kırbaçlamışlar, işkence
etmişler; ve.... tyi akşamlar dostum.

UŞAK Size de. Okumanız var mı efendim ?

ROMEO Evet, alnımın kara yazısını okurum.

UŞAK

Onu ezbere biliyorsunuzdur. Rica ederim, gördüğünüz bir
şeyi okuyabilir misiniz?

ROMEO Harfleri ve dili bilersen), evet.

UŞAK

Dürüst konuştunuz, hoşça kalın!

ROMEO

Dur ahbap, okumam vardır.

(Okur.)

Sinyor Martino, eşi ve kızları; Kont Anselmo ve güzel
kızkardeşleri; Vitruvio'nun dul hanımı; Sinyor Placentio ve

sevimli yeğenleri; Mercutio ile kardeşi Valentine; Amcam Capulet, eşi ve kızları; Güzel yeğenim Rosaline ile Livia; Sinyor Valentio ile kuzeni Tybalt; Lucia ile şirin Helena. Güzel bir topluluk, nereye gelecek bunlar ?

UŞAK Oraya.

ROMEO

Nereye ? Yemeğe mi ?

UŞAK Bizim eve.

ROMEO

Kimin evine?

UŞAK

Efendimin.

ROMEO Öyle ya, daha önce sormalıydım bunu.

UŞAK

Siz sormadan ben söyleyeyim. Efendim, büyük zenginlerden Capulet'tir; Montague'lerden değilseniz, buyurun, bir kadeh şarap da siz yuvarlayın. Hoşça kalın!

(Çıkar.)

BENVOLIO

Capulet'lerin bu geleneksel şöleninde Verona'nın tapınılan bütün güzelleriyle birlikte yiyecek güzel Köseline, o senin öylesine sevdiğin.

Git oraya, bulanmamış gözlerle bak da, karşılaştır onun yüzünü sana göstereceğim yüzlerle; o zaman karga gibi göreceksin kuğunu.

ROMEO

Gözlerimin sarsılmaz inancı böyle bir vefasızlık ederse, ateş olsun yaşlar! Ve bunlar, çoğu kez boğulup da ölemiyen gözler, bu saydam dinsizler, yansınlar yalancılık suçundan!

Sevgilimden güzel biri ha? Her şeyi gören güneş onun benzerini görmedi dünya yaratılah.

BENVOLIO

Yanında başkası olmadığından güzel gördün onu,
o yer aldı her iki gözünde senin;
hele sevgilinin aşkı bir başka kızınkiyle
o billur terazilerde bir tartılsın,
—oriu bu şölende pırıl pırıl göstereceğim sana—
o zaman pek de güzel gelmiyecek
şimdi en güzel görünen.

ROMEO

Seninle geleceğim, ama böyle birini görmek için değil,
sevgilimin ihtişamıyla sevinmek için.

(Çıkarlar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Capulet'in evinde bir oda. (Lady Capulet ile dadı girerler.)

LADY CAPULET Dadı, kızım nerde? Buraya göndersene.

DADI

On iki yaşımın kızlığı üzerine yemin ederim, çağırdım onu.
—Haydi kuzu! Haydi gelin böceği! Tanrı saklasın! —Nerde
bu kız? —Haydi Juliet!

(Juliet girer.)

JULIET Ne var ? Kim o çağırın ?

DADI

Annen.

JULIET

Surdayım efendim, bir ş:y mi istediniz?

LADY CAPULET Mesele şu: Dadı, sen ayrıl biraz, gizli konuşmamız gerek. Yok dadı, gel, vazgeçtim, sen de dinle konuşmamızı. Biliyorsun, kızım artık büyüdü.

DADI

Ah, ben onun yaşını saati saatine bilirim.

LADY CAPULET On dördüne basmadı.

DADI

On dört dişim üstüne bahse girerdim,
ama dört tane kaldı topu topu, —öyle,
on dördüne basmadı. Yortuya ne kadar var?

LADY CAPULET

On beş yirmi gün kadar.

DADI

On beş monbeş, kaç gün olursa olsun,
yortu gecesi on dördünü dolduracak kızınız.
Susan'la yaşıtı —Tanrı rahmet eylesin! —
Ee, tanrı Susan'ımı aldı elimden,
bana lâyıık görmedi. Evet, ne diyordum,
yortu gecesi on dördünde olacak;
Öyle, on dördünde. Bugün gibi aklımda.
Depremden bu yana on bir yıl geçti,
işte o gün kesilmişti süten, unuttur muyum!
Pelin sürmüştüm memelerime,
güvercinlik altında oturuyordum güneşe karşı;
o sıra, beyle siz Mantua'daydınız,
bende.de kafa var canım: —Ha, ne diyordum,
mememin ucundan pelini tadar tatmaz
acı buldu cici maskara; baktı ki huysuz,
küsüverdi memeye!
Birden sarsıldı güvercinlik,
durmanın sırası değil, dedim, kaçtım ben de.
O günden bu yana on bir yıl geçti;
o zamanlar ayakta yardımsız duruyordu,
ne durması, koşuyor, yürüyordu ordan oraya.

Hatta bir gün önce yüzüstü düşmüştü de,
kocam —Tanrı rahmet eylesin!

hoş adamdı ha! — kaldırmıştı çocuğu.

«Ya» demişti, «vüzüstü düşüyorsun ha?

Sırtüstü düşeceksin aklın erdiği gün, -

değil mi Jule?» Derken cici yumurcak,

na yeminle sizs, ağlamayı kesip «Evet» demez mi!

Şakanın gerçek olduğunu görecekmişim bugün!

İnanın, hani bin yıl yaşasam unutmam!

«Değil mi Jule?» dedi kocam,

bu cici maskara da ağlamayı kesip «Evet» dedi.

LADY CAPULET

Yetişir bu kadar, n'olur, sus artık.

DADI Olur hanımcığım, ama gülmeden edemiyorum

ağlamayı kesip «Evet» dediğini düşündükçe.

inanın, yavru horozun yumurtası kadar

bir şiş vardı alnında; fena düşmüştü;

acı acı da ağlamıştı; «Ya» demişti kocam,

«Sen yüzüstü düştün ha?

Sırtüstü düşeceksin büyüdüğünde,

değil mi Jule?» Ağlamayı kesip «Evet» demişti.

JULİET Sen de kes dadı, n'olur, kes artık.

DADI

Sus, bitti işte. Tanrı gözetsin seni! Emzirdiğim bebelerin en güzeliydin; bir de dünya gözüyle evlendiğini görsem, başka dileğim kalmaz.

LADY CAPULET

Evlenmek dedin de, işte bu «Evlilik» konusu benim

görüşmeğe geldiğim. Juliet kızım, de bana, ne düşünüyorsun

evlenme konusunda ?

JULİET •

Düşümde görmediğim bir şereftir evlenmek.

DADI

Şeref mi? Biricik dadın ben olmasaydım, süt yerine bilgelik emdin derdim memeden.

LADY CAPULET

Eh, evlenmeyi düşün artık; burda, Verona'da, senden küçük, saygıdeğer hanımlar çoktan anne oldular. Uzun lâfın kısası, yiğit Paris senin aşkını diler.

DADI

Bir erkek, kızım, böyle bir erkek bütün dünyaya bedel, —evet, bebek gibi adam!

LADY CAPULET

Böyle bir çiçek açmaz Verona'nın yazında.

DADI

Çiçek ya bu adam, hem de ne çiçek!

LADY CAPULET

Ne dersin ? Bu beyi sevebilecek misin ?

Bu gece göreceksin onu şölenimizde:

Okuyacaksın Paris'in yüzünü kitap gibi, güzellik kalemiyle yazılan hazzı bulacaksın, yüzünde bir uyumla birleşen çizgiler nasıl tamamlar birbirini, göreceksin.

Ve bu güzel kitapta karanlık kalan yerleri gözlerin kenarında yazılı bulacaksın bir bir.

Bu değerli aşk kitabını, bu bağısız âşığı ciltleyip kaplamak gerek güzelleştirmek için.

Balık denizde yaşar; ne muhteşem olur dış güzelin içteki güzelde saklanması!

Altın öyküyü allın kopçalarla kilitliyen bir kitap nasıl bir ihtişam sunar nicelerin gözüne!

O varını yoğunu seninle bölüşecek,

seni azaltmıyacak onu elde etmek.

DADI

Ne azaltması, coğaJtacak! Erkekle büyür kadın dediğin.

LADY CAPULET

Kısa söyle, Paris'i sevebilir misin?

JULIET

Bakmak sevmeyi uyandırırorsa, bakarım sevmek için; ama izniniz ölçüsünde bakarım, daha derinleri zorlamam gözlerimle.

(U^ak girer.)

UŞAK

Efendim, konuklar geldiler, yemek hazır, sizi bekliyorlar, küçük hanımı soruyorlar; kilerde dadıya veriştiriyorlar. Her şey çığırından çıktı. İşime dönmeliyim; yalvarırım, hemen gelin.

LADY CAPULET

Arkandan geliyoruz. *(Uşak çıkar.)* Juliet, Kont bekliyor.

DADI

Git kızım, mutlu geceler ara mutlu günlerine.

(Çıkarlar.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Bir sokak.

(Romeo, Mercutio, Benvolio, maskeli beş allı kişi, meşaleciler, ve başkaları girerler.)

ROMEO

Nasıl, hoş görülmek için söylev mi çekeceğiz, özür dilemeden girecek miyiz yoksa?

BENVOLIO

Modası geçti böyle teranelerin.

İçeri girmemiz için

ne eline renkli bir Tatar yayı verilen

ve korkuluk gibi bayanları ürküten
maskeli bir Cupid gerek bize,
ne de suflör yardımıyla
zarzor okunan önsözler.

Dans için ne çalarlarsa çalsınlar,
bir iki danstan sonra çekip gideriz.

ROMEO

Bana meşale verin; benim tepinmeye niyetim yok, kederli
olduğum için ben taşıyacağım ışığı.

MERCUTIO Yoo, sevgili Romeo, sen de dans edeceksin.

ROMEO

Etmeyeceğim, inanın bana!

Dans için hafif kunduranız var sizin;

benimse ruhum kurşun gibi,

öyle bağlıyor ki beni yere, kımıldıyamıyorum.

MERCUTIO

Sen âşıksın, Cupid'in kanatlarını ödünç al da yüksel onlarla
herkeslerin üstüne.

ROMEO

Onun oku öyle bir işlemiş ki bana,

yükselemem o hafif tüyleriyle bile;

ben öyle bir bağlanmışım ki,

birazcık bile yükselemem kederimin üstüne.

Aşkın ağır yükü altmda batıyorum.

MERCUTIO

Aşka yüklenmelisin, içine batmak için. Öyle narin bir şeye
sen pek ağır gelirsin.

ROMEO

Aşk narin bir şey mi ki ? Öyle sert, öyle kaba, öyle hoyrat ki
o; diken gibi de batar.

MERCUTIO

Aşk saria hoyrat davranırsa,
sen de hoyrat davran ona; diken gibi batarsa,
sen de diken gibi batıp yeniver aşkı.

Yüzümü giziiyecek bir örtü verin bana:
maske üstüne maske! Meraklı gözler
çarpıklıklar bulacakmış, bulsun, ne çıkar?
İşte benim yerime kızaracak kalın kaşlı bir surat!

BENVOLIO

Hadi çal da kapıyı, girelim; girer girmez de gücünü
bacaklarına toplasın herkes.

ROMEO

Bana bir meşale! Varsın kaygısızlar, hafif yürekliler duygusuz
hasırları gıdıklasınlar ökçeleriyle; bense bir atalar sözüne
uyacağım, mum tutup seyrine bakacağım-onların. Oyunu
tadında bırakıp çekilmeli.

MERCUTIO

Polisin sözü gibi: «Sus, sesini çıkarma!»
Kocamış bir atsan, çıkarırız çamurdan,
ya da, sözüm yabana, boğazına dek battığın a
Haydi, mum yakıyoruz günışığında, hey!

ROMEO

Yok canım, öyle değil.

MERCUTIO

Demem şu ki efendi, böyle gecikerek, gündüz yanan lâmbalar
gibi boş yere israf ediyoruz ışıklarımızı. Siz bizim iyi
niyetimize bakın sadece, çünkü erdemimiz bir kez
zekâmımızdaysa. be'ş kez niyetimizdedir.

ROMEO

Bu maskeli baloya iyi niyetle gidiyoruz, ama akıllıca bir iş
değil gitmemiz.

MERCUTIO

Peki neden, sorabilir miyiz?

ROMEO

Dün gece bir düş gördüm.

MERCUTIO

Ben de gördüm.

ROMEO

Ee, neydi seninki?

MERCUTIO

Düş görenlerin sık sık yalan söylediği,

ROMEO

Uyurken, gerçek şeyler görülür düşte.

MERCUTIO

Öyleyse Kraliçe Mab girmiş senin düşüne. Periler ebesidir o, küçük, belediye kurul üyesinin parmağındaki bir akik

taşından da küçük bir şekle girip

zerrelerin çektiği arabasıyla gelir,

gezinir uyuyanların burunları üstünde.

Tekerlekler uzun örümcek bacağından yapılmıştır,

örtüsü çekirge kanatlarından,

en küçük örümceğin ağından dizginleri,

koşumları ayın nemli ışınlarından,

cırcır böceğinin kemiğinden kamçısının sapı,

kamçının kendisi incs zardan;

boz giysili bir sinektir arabacısı,

tembel bir kızın parmağından çıkan

toparlak bir kurdun yarısından da küçük bir sinek.

Boş bir fındık kabuğundan arabası,

tâ ezelden beri perilere araba yapan

bir sincap ya da kocamış bir tahta kurdunun eseridir bu araba.

İşte böyle tantanayla

dörtünl geçer her gece âşıkların beyninden,

derken onlar sevda düşü görürler;
saray adamlarının dizlerinde gezinir,
nezaket düşleri görür onlar da;
avukatların parmaklarından geçti mi,
ücretle ilgili düşler görürler hemen;
bayanların dudaklarında gezinse,
hemen öpücükler üstüne düş görürler;
ama nefeslerine tatlı kokusu sinmişse,
çoğu kez uçuklarla burur dudaklarını.
Bazan bir saraylının burnu üstünden geçer dörtnal,
derken dilekçe kokusu alır adanı düşünde;
bazan öşür domuzunun kuyruğuyla gelir,
burnunu gıdıklar bir papazın uyurken,
o da yeni bir adak aldım sanır düşünde;
bazan bir askerin ensesinde sürer arabasını,
düşünde düşmanların boynunu biçer o da;
ya da açılmış gedikler, pusular, palalar görür,
şerefe kaldırılan beş kulaçlık kadehler ya da,
sonra kulağında trampet çalar da,
irkilip uyanır asker korkuyla, bir iki dua okur,
uykuya dalar yine. İşte bu Mab'dir
geceleyin atların yelesini karıştıran,
büyülü bir bağla düğümleyen onları
çözenin başına olmadık belâlar gelsin diye:
budur a korkulu düşler perisi,
kızlar sırtüstü yatarken abanır üstlerine,
ilk kez öğretir onlara gebe kalmayı,
iyi kadın olmalarını sağlar;
budur yine...

ROMEO

Sus Mercutio, sus! Boş sözler bunlar.

MERCUTIO

Doğru, düşleri anlatıyorum, onlar tembel bir beynin çocuklarıdır, ürünüdürler boş bir hayal gücünün; cevher bakımından hava kadar ince, yelden daha tutarsız: o yel ki, şimdi kuzeyin' buz tutmuş bağrını sevip okşarken az sonra kızıp uzaklaşır ordan, yüzünü çiğlerin damladığı güneğe çevirir.

BENVOLIO Bu anlattığın yel

kendimizden uzağa savuruyor bizi, yemeğe geç kalıyoruz.

ROMEO

Bence daha pek erken. İçimde bir önsezi var:

Sanki daha yıldızlara asılı bir olay

bu gecenin cümbüşleriyle başlayacak

o korkunç mevsimine; ve zamansız ölmek gibi

alçakça bir ceza ile son verecek

bağrına kapatılmış, aşāğılık bir hayat süresine.

Ama ey, dümenin başında duran,

sen yön ver gemime! Yürüyün, coşkun beyler.

BENVOLIO Davullar çalsın.

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'in evinde bir salon,

(Bekleyen çalgıcılar. Uyaklar peçetelerle girerler.)

I. UŞAK

Merde Patpan, niçin sofrayı kaldırmaya yardım etmiyor? Hiç olur mu! Böyle şeylerle uğraşır mı beyimiz!

II. UŞAK

Bütün terbiye ve nezaket bir iki kişinin eline kalırsa, üstelik bu eller de kirliyse, ne berbat şey olur bu.

I. UŞAK

Kaldırın iskemleleri, büfeyi bir yana çekin, tabaklara bakın. Aferin sana, bademli çörekten bana bir parça ayırırver: sonra, beni seversen, kapıcıya söyle de, Susan Grindstone ile Nell'i içeri alsın. —Antony! Sen de Patpan!

111. UŞAK Aman be, burdayız.

I. UŞAK

Sizi arıyorlar büyük salondan, çağırıyorlar, soruyorlar, bağırıp duruyorlar.

IV. UŞAK

Canım hem burda hem orda olamayız ya! Haydi çocuklar, biraz çabuk olun! Çok yasayan çok sefa sürer.

(Arkaya çekilirler. Capulet, Juliet ve ev halkından birkaç kişi daha girerek konukları ve maskelileri karşılarlar.)

CAPULET

Hoş geldiniz beyler, buyurunuz!

Ayakları nasırdan tedirgin olmıyan hanımlar dansa tutuşacaklar sizinle. Hay hay bayanlar!

Hanginiz reddedersiniz dans teklifini?

Kim nazlanırsa, yeminle size, nasırı vardır onun.

Bastını mı şimdi bam telinize? Hoş geldiniz beyler!

Benim de böyle maske taktığım oldu,

güzel bir kadının kulağına

masallar fısıldadığım oldu,

hani hoş giden cinsten; geçti, geçti, geçti.

Hoş geldiniz beyler! Haydi çalgıcılar, çahn!

Açılın, açılın! Yer verin! Oynayın kızlar!

(Çalgı başlar, dans ederler.)

Işık getirin daha, evlâdım! Dayayın masaları!

Ateşi de söndürün, salonu sıcak bastı.

Dostum, bu beklenmedik oyun güzel gitti.

Yok Capulet, kuzenim, yok, oturun,

dansetmek geçti senden benden.

En son maske taktığımızdan bu yana
ne kadar zaman oldu?

II. CAPULET Otuz yıl oldu, yeminle sana.

CAPULET

Deme yahu! O kadar olmadı, o kadar olmadı. Lucentio'nun
düğünü yapılah yirmi beş yıl olacak bu yortuda, işte o zaman
takmıştık maskeleri.

II. CAPULET

Daha fazla, daha fazla; oğlu daha büyük beyim, otuzunda
oğlu.

CAPULET

Yok canım, nerde! Daha iki yıl önce vesayet altındaydı oğlu.

ROMEO

v Şu hanım da kim, J, şu beyzadenin elini süsleyen?

UŞAK

Bilmiyorum efendim.

ROMEO

Ah, parlak yanmayı öğretiyor meşalelere¹.

Bir Habeşin kulağındaki mücevher gibi

asılmış sanki gecenin yanağına;

öyle zengin bir güzellik ki, el sürmeye gelmez,

öyle değerli ki fazla gelir yeryüzüne!

Şu güzel, akranları arasında nasıl görünüyorsa

öyle görünür ak bir güvercin kargalar arasında.

Dans bitince, durduğu yeri gözliyeyim,

eline değsin de kutsansın kaba elim.

Gönlüm hiç sevdi mi şimdiye dek?

İnkâr edin gözlerim! Çünkü gerçek güzelliği

görmedim bu geceye dek.

TYBALT

Sesine bakılırsa, Montague'lerden biri olmalı bu.

— Kılıcımı getir bana oğlum. Ne! Bu herif

acaip bir yüzle örtünüp böyle,

alay etmeye gelir eğlencemizle ha ?

Eh, soyumun şerefi üstüne and içerim ki,

günah değil gebertmek bu herifi.

CAPULET

Ne var yeğenim, ne bu hiddet böyle?

TYBALT

Montague'lerden biri bu amca, düşmanımız; nispet için

gelmiş alçak, , eğlencemizle alay etmek için bu gece.

CAPULET

Şu genç Romeo değil mi o?

TYBALT

O ya, alçak Romeo!

CAPULET

Sakin ol yeğenim, kendi haline bırak, ağır başlı bir efendi gibi davranıyor. Doğrusu, erdemli, dürüst bir genç diye övünüyor Verona kendisiyle.

Bütün bu şehrin servetini verseler küçük düşürülsün istemem

evimizde. Onun için sabret, görmezlikten gel, öyle istiyorum

ben; isteğime saygın varsa, sevimli görün, bırak bu asık

suratı, şenliğe hiç yakışmıyor.

TYBALT

Konuklar arasında böyle bir alçak varsa, yakışır pekâlâ. Bu

herife katlanamam.

CAPULET

Katlanacaksın. Ne o delikanlı!

Katlanacaksın diyorum. Hadi.

Ev sahibi ben miyim, sen mi? Hadi hadi.

Katlanamazmış! Tanrı yardımcım olsun,
ayağa kaldıracaksın bütün konuklarımı!
ortalığı altüst edeceksin ha! Çalım satacaksın demek!

TYBALT

Fakat amca, ayıp bu.

CAPULET

Hadi hadi. Şımarık çocuk sen de! Ayıpmış! Bu şakanın ucu
sana da dokunur bakarsın. Demek öyle: bana karşı
geliyorsun! Tam da zamanı doğrusu!

—Var olun canlar! —Serkeş herif sen de! Hadi, kes sesini,
yoksa— Işık getirin daha, ışık!

—Ayıp! Ben seni susturmasını bilirim.— Yaşayın canlar, var
olun!

TYBALT

Tir tir titriyorum, zoraki sabır böyle karşı karşıya geldikçe
istekli öfkeyle. Gidiyorum. Fakat bu çağrılmadan gelen, hoş
görünse de şimdi, acı zehre dönecek.

(Çıkar.)

ROMEO (*Juliet'e*) Şu değersiz elimle bu kutsal tapınağa
saygısızlık edersem, ne ince bir günah bu; dudaklarım, bu iki
utangaç ziyaretçi, hazır o kaba teması nâzik bir öpüşle
düzeltmeğe.

JULIET

Ey yolcu, pek haksızlık ediyorsun eline, saygılı bir bağlılık
görünüyor bunda; ermişlerin eline hacılarınki değer, onlar
böyle avuç avuca öpüşürler.

ROMEO

Dudağı yok mudur ermişlerle hacıların?

JULIET

Vardır ama, dudaklarını yakarıırken kullanırlar.

ROMEO

Öyleyse, ermişim, dudaklar yapsın ellerin yaptığını.
Yakanyorlar, n'olur, umutsuzluğa dönmesin inanç.
JULIET Ermişler kımıldamaz yakarmayı dinlerken.

ROMEO

Öyleyse kımıldama, yakarmamın sonucunu alırken. İşte
dudaklarım anndı günahından senin dudaklarınla.

(Onu öper.)

JULIET Benim dudaklarımda kaldı günah öyleyse.

ROMEO

Dudaklarımdan mı geçti bu günah? Ey tatlı bir zorlanışla
işlenen suç! Günahımı geri ver bana.

JULIET Kitaba uydurarak öpüyorsunuz beni.

DADI

Hanımcığım, anneniz görüşmek istiyor sizinle.

ROMEO

Annesi kim?

DADI

İlâhi delikanlı! Annesi bu evin sahibidir, iyi, akıllı, namuslu
bir hanımdır da. Demin konuştuğun kızını ben emzirdim.
Turnayı gözünden vurur onu ele geçiren.

ROMEO

Capulet'lerden mi o? Ey sevimli alacaklı! Düşmanıma
borçluyum yaşamamı.

BENVOLIO

Haydi gidelim artık, eğlence tadımdayken.

ROMEO

Ya ya, korkarım öyle,
daha fazlası huzurumu bozacak.

CAPULET Hayır beyler, gitmeye kalkışmayın,
(Kulağına fısıldarlar.)

bir şeyler yenecek birazdan. Ha, öyle mi? Öyleyse teşekkürler ederim hepinize, çok çok teşekkürler beyler, iyi geceler. Meşale getirin buraya! —Haydi, artık yatağa. Vay canına, çok geç olmuş doğrusu; ben yatıyorum.

(Juliet ile dadıdan başka herkes çıkar.)

JULIET Buraya gel dadı. Kim şu bey?

DADI ihtiyar Tiberio'nun oğlu ve mirasçısı.

JULIET

Peki şimdi kapıdan çıkan kim?

DADI O mu? Şey, genç Petruchio mu ne?

JULIET

Ya onun ardındaki, hani şu dans etmeyen?

DADI

Bilmem.

JULIET

Git adını sor. Evliyse, gelin döşeğim olacak demektir mezarım.

DADI

Adı Romeo! Hem de Montague'lerden! Baş düşmanımızın biricik oğlu.

JULIET

Biricik sevgim doğdu biricik nefretimden! Ey erken görüp tanımadığım, tanımakta geç kaldığım! Uğursuz bir sevgi başlar bence tiksiniyen bir düşmanı sevince.

DADI

O da ne? Nedir o?

JULIET Demin dans ederken öğrendiğim bir şiiirden.

(içerden çağırırlar: «Juliet».)

DADI

Geliyor, geliyor! —Kızım, eğlence bitti; hadi artık, bütün konuklar gitti.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ PERDE

ÖNDEYİŞ

(Koro girer.)

KORO

Uzanmış eski Arzu ölüm döşegine,

mirasçısı olmayı bekler yeni duyguda: Uğruna ölmek

istenilen o güzel bile

güzel sayılmaz artık Juliet'in yanında. Artık Romeo sevilir,

yine sever elbet.

bakışlarla büyülenmiş eskisi gibi, ama şimdi düşman elinde;

ve çalar Juliet

o korkunç oltalardan aşkın tatlı yemini. Düşman

sayıldığından, Romeo sunamaz

aşk yeminlerini, o bilinen aşk diliyle. Kız da sevdalıdır ya,

imkânları daha az.

bir yerde buluşamaz bu ilk sevgilisiyle. Ama tutku güç sağlar

onlara, zaman da imkân: büyük güçlüklerde bulur büyük

hazzı insan.

(Çıkar.)

BİRİNCİ SAHNE

Verona. Capulet'lerin bahçesi yanında bir yol.

(Romeo girer.)

ROMEO

Hiç gidebilir miyim yüreğim buradayken? Geri dön, toprak

vücut, dön de bul merkezini.

(Duvara tırmanır, bahçeye atlar. Ben-volio ile Mercutio

girerler.)

BENVOLIO

Romeo! Hey, kuzenim! Romeo!

MERCUTIO

Aklı başındadır onun, yatmaya gitmiştir, inan.

BENVOLIO

Bu yana koşup şu bahçenin duvarından atladı Sesleniver
Mercutio.

MERCUTIO

Olur, sesleneyim, hem de ruh çağırır gibi.—

Romeo! Ey gelgeç arzu! Çılgın! Tutkun! Sevdalı!

Bir «ah» şekline girip öyle görün gözümüze.

Bir kafiye söyle bana, yeter,

«Eyvah» diye bağır sadece;

ya da «yavrum», «kumrum» diye!

Hoş bir söz söyle sırdaşım Venüs için.

Yarı kör oğluna, mirasçısına bir ad tak,

ju genç adafn Cupid'e, hani Kral Cophetua

dilenci kızına âşık olduğu zaman

pek yaman salmıştı okunu, ona işte.

tşitmiyor, kımıldamıyor, oynamıyor yerinden;

öimüş bir maymun, ruhunu çağırmalı. —

Ey ruh, Rosaline'in ışıklı gözleri için gel,

o yüksek altuyla kızıl dudakları için,

güzelim ayakları, düzgün bacakları, oynak kalçaları ve

kalçalarına bitişik yerleri için; haydi olduğun gibi görün

bizlere!

BENVOLIO Sözlerini duyarsa, kızar sonra.

MERCUTIO

Kızmaz bunlara. Ama bir acaip ruh kaldırılırsa sevdiğinin o

büyülü çemberi içinde, kız onu yatıştırıp büyüleyinceye dek

ayakta bırakılırsa, o zaman kızar işte; eh, buna da kızılır hani.

Ama benim çağırışım hem güzel, hem dürüst: sevgilisi adına

kaldırıyorum onu.

BENVOLIO

Gel, nemli geceye yoldaşlık etmek için şu ağaçlar arasına saklanmıştır o; aşkı kör olduğundan, en çok karanlığa uyar.

MERCUTIO

Aşk kör olursa, bulamaz hedefini.

Şimdi oturmuştur bir şeftali ağacının altına, sevgilim o çeşitten bir meyve olsa diyordur.

hani hizmetçi kızlar kendi aralarında gülüşüp konuşurken benzetirler ya...

Ah, Romeo, ah, sevgilin şöyle bir açsa da...

Yeme de yanında yat o zaman!

İyi geceler Romeo, ben karyolama gidiyorum, bu yer döşegi pek soğuk bana göre.

Hadi, gidiyor muyuz?

BENVOLIO Gidelim ya! Bulunmak istemeyeni aramak boşuna çünkü.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin bahçesi. (Romeo girer.)

ROMEO

Yarayla alay eder hiç yara almayan! —

(*Juliet yukarda, bir pencerede görünür.*)

Dur hele! Şu karşiki camdan süzülen ışık da ne?

Evet, orası doğu, Juliet'de güneş.

Yüksel de ey güzel güneş, öldür şu kıskanç ayı, çünkü sen tanrıçandan çok daha güzelsin diye sararıp solmuş kederden, bak.

Değil miyd kiskanıyor, vazgeç ona bağlılıktan;

bakirelik giysisi hastalıklı ve yeşil,

ancak Soytarılar giyer bunları,

sen çıkar at üzerinden.—

Sevgilim bu, ah, aşkım benim!

Ah bir bilse sevgilim olduğunu! —
Konuşuyor, ama demiyor bir şey; ne çıkar?
gözleri anlatıyor, karşılık vereceğim.—
Ben de amma arsızım, bana söylemiyor ki...
Bütün göklerin en güzel iki yıldızı
işleri olduğundan, onun gözlerine yalvarıyorlar
biz dönünceye dek siz parıldayın diye.
Gözleri gökte, yıldızlar da onun başında olsaydı,
ne olurdu? Yanağının parıltısı
utandırırıldı o yıldızları, tıpkı günışığının
utandırması gibi lâmbayı. Gözleri gökte
öyle parıltılarla geçerde ki havadan,
kuşlar ötüşürdü gece bitti sanarak. —
Bak nasıl dayıyor yanağını eline!
Ah şu elin giydiği bir eldiven olaydım da,
dokunaydım o yanağa!

JULIET

Eyvah!

ROMEO

Konuşuyor. Ey parıltılı melek, konuş yine! Çünkü göklerin
kanatlı habercisi ölümlülerin hayretten açılan gözlerine nasıl
görürtürse, tembel bulutlara binip havanın göğsü üzerinde yol
alırken o, nasıl geri çekilip seyrederse insanlar, sen de,
başımın üzerinde, öyle bir ihtişam veriyorsun bu geceye!

JULIET

Ah Romeo, Romeo! Neden Romeo'sun sen? inkâr et babanı,
kendi adını reddet; bu elinden gelmezse, yemin et beni
sevdiğine, vazgeçeyim ben Capulet olmaktan.

ROMEO (*Kendi kendine*) Daha dinliyeyim mi, yoksa
konuşayım mı?

JULIET

Yalnız adıdır benim düşmanım olan;
Montague olmasan da kendinsin sen.
Hem Montague nedir ki? El değil, ayak değil,
kol değil, yüz değil,
ne de insanın bir başka uzvu.

Ah, bir başka ad bul kendine! —
Adda ne var ki? Şu bizim gül dediğimiz
aynı güzellikte kokmaz mı
bir başka ad alsa da?

Romeo'nun da adı Romeo olmasaydı,
onda bu san olmadan da bulunan kusursuzluk
yine kalırdı onda. —At bu adı Romeo!
Senin parçan olmıyan adına karşılık da
bütün varlığımı al.

ROMEO

Alıyorum öyleyse, sözüne inanarak. Aşk de bana, yeniden
vaftiz edileyim ben Romeo değilim bundan böyle.

JULIET

Kimsin sen, böyle geceye gizlenerek sırrıma el uzatan ?

ROMEO

Ad kullanarak
bilmem nasıl söylemeli kim olduğumu!
Ey güzel ermiş, adımdan
ben de nefret ediyorum, sana düşman diye.
Ben yazmış olaydım, yırtar atardım onu.

JULIET

Kulaklarım daha yüz söz içmedi ağzından, ama bu sesi
tanıyorum: sen Romeo değil misin, hem de Montague?

ROMEO

Hoşuna gitmiyorsa ey güzel kız, ne oyum, ne bu.

JULIET

Nasıl geldin buraya, söyle, hem niye geldin? Bahçenin duvarları yüksek, aşılması güç; bir de kim oMuğunu,düşün, bizden biri görürse bu yer mezar olur sana.

ROMEO

Aşkın hafif kanatlarıyla aştım bu duvarları, çünkü taş sınırlar aşkı durduramazlar, hem aşkın girişip de başarmadığı ne var ki! Onun için akraban engel olamaz bana.

JULIET Bir görürlerse, kıyarlar sana.

ROMEO

Ah, senin gözlerin daha çok tehlike gizler onların yirmi kılıcından. Senin tatlı bakışın korur beni onların düşmanlığına karşı.

JULIET Dünyada istemem senin burda görülmeni.

ROMEO

Gecenin örtüsü saklar beni onların gözünden;

Hem sen sevmiyecek olursan,

varsın görsünler beni burda:

Kinleri yaşamama son versin daha iyi,

senin sevginden yoksun, geç ölmektense.

JULIET

Kimin yardımıyla buldun burayı?

ROMEO

Aramaya başlatan aşkın yardımıyla.

O bana akıl verdi, ben de ona göz oldum.

Ben gemici değilim, ama sen

o en uzak denizlerle yıkanan

uçsuz bucaksız kıyılarıca uzak da olsan,

sana ulaşmak için açılırdım denize.

JULIET

Biliyorsun, yüzümde gecenin maskesi var,

yoksa, demin söylediklerimi duyduğun için

kız utanmasıyla kızarırdı yüzüm.

Nasıl isterdim ah, nasıl, nasıl

göreneklere bir güzel uyup

inkâr etmeyi demin ne söylediysem!

Davranış kurallarına uğurlar olsun ama!

Beni seviyor musun? «Evet» diyeceksin, biliyorum,

ben de inanacağım sözüne; ama, yemine kalkma,

belki yalancı çıkarısın; derler ki Zeus güleriniş

verdiği sözü tutmayan âşıklara. Romeo,

seviyorsan, bana açıkça söyle;

yok, pek kolay kazanıldım sanıyorsan,

kaşlarımı çatayım, huysuzluk edip

hayır diyeyim sana, tâ ki sen üstüme düşesin;

yoksa dünyada yapmam öyle bir şey.

Doğrusunu istersen, güzel Montague,

deli gibi seviyorum; bu yüzden belki de

hoppaca buluyorsun benim bu hallerimi.

Ama inan, efendim, daha sadık olacağım

daha kurnaz davranıp ağırbaşlı duranlardan. İtiraf ederim ki,

daha bir ağırbaşlı olmalıydım. ama ben farkına varmadan

işitmişsin gerçek aşkımın tutkusunu; onun için bağışla,

gecenin açığa vurduğu bu güçsüzlüğü hafifliğe bağlama.

ROMEO

Sevgilim, şu meyve ağaçlarının tepesini gümüşleyen kutlu ay

üstüne yemin ederim...

JULIET

Ah, yemin etme ay üstüne, her ay değirmi yörüngesinde

değişen o kararsız ay üstüne; aşkın da onun gibi değişken olur

sonra.

ROMEO

Ne üstüne yemin edeyim?

JULIET

Hiç yemin etme; yok, ille de edeceksen,
o tanrı bilip tapındığım
cana yakın varlığın üstüne et yeminini.

ROMEO

Gönlümün aşkı eğer...

JULIET

Hayır, yemin etme. Varlığın sevinç yeri varsa da,
sevinç duymuyorum bu geceki sözleşmeden;
pek acele, düşünüp taşınmadan, pek birden oldu,
daha «çaktı» demiye vakit kalmadan
yanıp sönen şimşeğe pek benziyor.

Tatlım, iyi geceler!

Bu sevgi tomurcuğu, yazın olgunlaştıran nefesiyle
güzel bir çiçeğe dönebilir öbür görüşmemizde.

İyi geceler! iyi geceler!

İçimdeki bu tatlı rahatlık ve huzur
dolsun senin gönlüne de!

ROMEO

Ah, böyle doymadan mı bırakacaksın beni?

JULIET Bu gece nasıl bir doyum bekliyebilirsin ki?

ROMEO

Yeminimin karşılığını, aşkının o sadık yeminini.

JULIET

Sen daha istemedenden verdim berronu, keşke bir daha versem
elde olsa da.

ROMEO

Geri mi alacaksın? Peki neden, sevgilim?

JULIET

Eli açık davranıp geri vermek için sana. Hem elimde olan bir
şeyi istiyorum. Cömertliğim deniz gibi uçsuz bucaksız, aşkım

deniz gibi derin. Ben sana nice versem, onca kalıyor bende,
çünkü sonsuz ikisi de.

(Dadı içerden seslenir.)

Bir ses duydum içerden, hoşça kal canım benim! —
Geliyorum dadıcığım! —Güzel Montague, sadık ol. Bekte
biraz, yine geleceğim.

(Çıkar.)

ROMEO

Ey kutlu, kutlu gece! Korkuyorum gecedir diye bütün
bunların düş olmasından, bu inanılmıyacak kadar tatlı
şeylerin.

(Juliet geri gelir.)

JULIET

İki kelimecik daha, sevgili Romeo, sonra gerçekten iyi
geceler sana!

Aşkının eğilimi saygı değerse,
evlenmekse amacın,
yarın yollıyacağım bir adamla bildir de
nerde, saat kaçta yapmak istiyorsun töreni,
bütün varımı ayaklarına sereyim,
sen nereye gidersen ardın sıra geleyim.

DADI *(İçerden)* Küçük hanını!

JULIET

Şimdi geliyorum. —Ama niyetin kötüyse, yalvarırım sana....

DADI *(İçerden)* Küçük hanım!

JULIET

Şimdi geliyorum, şimdi! —
bundan vazgeç, kederimle başbaşa bırak beni.
Yarın birini yollarım.

ROMEO

Ancak öyle yaşar ruhum.

JULIET

Bin kez iyi geceler sana!

(Çıkar.)

ROMEO

Bin kez beter olur gece, senin ışığın yoksa! Öğrenciler kitaplardan nasıl ayrılırlarsa, öyle gider seven sevdiğine giderken; ama okula nasıl canı sıkın giderlerse, sevdiğinden ayrılırken öyle ayrılır seven.

(Yavaş yavaş çekilir. Juliet yine girer.)

JULIET

Hişt Romeo, hişt! Ah, doğancı sesi gerek bu erkek şahini çağırmaq için yeme!

Tutsaklığın sesi kısık olur, gür konuşamaz;
yoksa güm güm öttürürdüm

Yankı"nm uyuduğu mağarayı, Romeo'mun adını durmadan söyletirdim onun yeisi diline,
sesi benimkinden daha çok kısılıncaya dek.

ROMEO

Ruhum bu, adımla çağırın beni! Geceleyin ne gümüşlü bir ses verir sevenlerin dilleri, dinleyen kulaklara en tatlı müzik olur.

JULIET Romeo!

ROMEO

Canım!

JULIET Yarın kaçta yollıyayım?

ROMEO

Saat dokuzda.

JULIET

Mutlak yollarım; sanki daha yirmi yıl var. Unuttum seni neden geri çağırıldığımı.

ROMEO

Hatırlayınca dek ben burda bekliyeyim.

JULIET

Sen orda öyle beklersen, büsbütün unuturum seninle olmanın tadını hatırlarım da.

ROMEO

Ben de sen unutasın diye kalırım bu evden başka evleri unuturum da.

JULIET

Nerdeyse sabah olacak, artık gitsen; şımarık bir çocuğun kuşundan daha uzağa gitme ama: hani yaramaz elinden bir parça salıverir ya onu bukağıya vurulmuş bir mahpus gibi tıpkı, sonra verdiği bu özgürlüğü kıskanarak ipekten bir iplikle geri çeker ya tekrar...

ROMEO

Keşke senin kuşun olaydım.

JULIET

Ne iyi olurdu, tatlım!

Ama çok çok seveyim derken öldürürdüm seni.

İyi geceler, iyi geceler!

Öyle tatlı bir keder ki ayrılık,
sabaha dek iyi geceler diyeceğim ben artık.

(Ç,kar.)

ROMEO

Gözlerinde uyku barınsın, gönlünde huzur! Uyku da huzur da ben olsam, ne tatlı dinlenme olur! Şu bizim kutsal pederin hücreğine varayım da yardımını dileyeyim, bu mutlu olayı anlatayım da.

(Çıkar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Rahip Latırence'in hücresi. (Elinde bir sepetle Rahip Lau-rence girer.)

RAHİP LAVVRENCE

Kurşunî gözlü sabah kaş çatan geceye gülümsüyor
ışık çizgileriyle doğu bulutlarını çeşitliyerek;
alaca karanlık bir sarhoş gibi sendeliyerek
kaçıyor günün yolundan
ve yanan tekerleklerinden Titan'ın:
Şimdi, güneşin ateşten gözü
gündüze neşe verip gecenin çiğlerini kurutmadan
gidip doldurayım şu bizim sepeti
zehirli otlar, şifalı çiçeklerle.
Toprak hem anadır tabiata hem mezar,
doğduğu rahimdir onun gömüldüğü yer;
rahminden doğan türlü türlü çocukları
emzirirken görürüz göğsünde:
Bir çoğu zengindir erdem bakımından,
erdemsiz olan yoktur,
ama başka başkadır hepsi.
Otlarda bitkilerde, taşlarda,
bunların gerçek niteliklerinde bulunan
o güçlü çekim pek büyüktür ha!
Yeryüzünde yaşayan en kötü şeyin bile
özel bir iyiliği dokunur yeryüzüne.
En iyi şey bile, güzel kullanıştan yoksunsa,
gerçek sonuçtan kaçıp ulaşır kötülüğe.
Kötü kullanılırsa, erdem kusura döner;
kusur da bazan bir eylemle yükselir.
Şu narin çiçeğin taze yapracığında
zehir de barınır, iyileştiren güçler de:
Çünkü bu koklanırsa, her bir uzvu dinç kılar;
ağza alınırsa, dondurur bütün duyularla yüreği.
Otlarda olduğu gibi insanın içinde de
karargâh kurmuştur böyle çatışan iki kral:

biri erdem, öbürü kaba istem.

İkisinden kötüsü nerde ağır basarsa,
kurt kemirip çürütür o bitkiyi tezelden.

(*Romeo girer.*)

ROMEO

Günaydın sayın pederim.

RAHİP LAWRENCE

Kutsarım seni.

Kimin sesi beni böyle erkenden selâmhyan? Yavrum,
yatağına böyle erken günaydın demek tedirgin bir kafadan
ileri gelse gerek.

Nöbet bekler kaygı her ihtiyarın gözünde,
kaygının barındığı yerdeyse, uyku olmaz.

Ama yıpranmamış gençliğin,
yüksüz bir beyinle vücut dinlendirdiği yerde
egemenlik sürer altın bir uyku.

Bu yüzden eminim, seni böyle erkenden
ayağı kaldıran bir rahatsızlığın var.

Öyle bir şey yoksa, o zaman da derim ki
hiç yatağına girmedi Romeo'muz bu gece.

ROMEO

Sonuncusu doğru, uykudan tatlıydı rahatım.

RAHİP LAVVRENCE Tanrı bağışlasın günahını! Rosaline'le
miydin?

ROMEO

Rosaline'le mi sayın pederim? Hayır. O adı da unuttum,
verdiği acıyı da.

RAHİP LAWRENCE Aferin oğlum. Peki nerdeydin?

ROMEO

Sen bir daha sormadan ben anlatayım,
Düşmanımın şölenindeydim,

biri ansızın yaralayiverdi beni,
kendi de yaralandı. İkimizin de iyileşmesi
senin yardımına bağlı, kutsal hekimliğine.
İçimde kin yok, ey kutlu kişi. Çünkü bak,
yardım diliyorum, ama düşmanım için de.

RAHİP LAVVRENCE Açık konuş yavrucuğum, dümdüz
konuş. Bilmecemsi itiraf bilmeceyle bağışlanır.

ROMEO

Öyleyse açıkça bil ki, gönlümün aşkı zengin Capulet'in güzel
kızına aktı. Benim gönlüm nasıl ondaysa, onunki de bende.
Her şey yolunda, bir senin
kutsal törenle bizi birleştirmen kalıyor.

Ne zaman, nerde ve nasıl karşılaştık,
birbirimizin gönlünü nasıl çeldik,
nasıl yeminler ettik birbirimize,
sana yolda bir bir anlatırım. Yalnız, n'olur
kabul et bugün nikâhımızı kıymayı.

RAHİP LAVVRENCE Bu ne değişme ya Rabbi! öylesine bir
aşkla sevdiğin Rosaline'i öylesine çabuk bıraktın ha?

Gençlerin sevgisi yüreklerinde değil, gözlerindeymiş meğer.
Allah Allah! O Rosaline uğruna nice gözyaşıyla yıkandı
solgun yanakların; nice tuzlu sular aktı boş yere aşka çeşni
vermek için, ama tat bırakmadı ağızda. Güneş daha dağıtmadı
gökteki ahlarını, eski iniltilerin çınlar daha şu benim ihtiyar
kulaklarımda. İşte bak, daha silinmemiş eski bir gözyaşının
izi yanağında henüz.

Sen sen olsaydın, bu acılar da senin olsaydı, Rosaline için
olurdunuz, sen de, bu acılar da. Değiştin ha? Öyleyse ver şu
yargıyı, lütfen: Erkekler güçsüzse, kadınlar düşer elbet.

ROMEO

Rosaline'i sevdiğim için sık sık azarlardın beni.

RAHİP LAVVRENCE

Sevdiğin için değil yavrum, tapındığın için.

ROMEO

O sevgiyi gömmemi de istemiştin.

RAHİP LAVVRENCE Birini mezara koyup bir başkasını çıkarmak için değil.

ROMEO

Azarlama, n'olur! Bu şimdiki sevdiğim ilgiyi ilgiyle karşılıyor, sevgiyi sevgiyle; öteki öyle değildi.

RAHİP LAVVRENCE O pek güzel biliyordu ki, senin aşkın doğru dürüst sökemedi ezber okumaktadır. Neyse, gel bakalım genç dönek, gel, birlikte gidelim; yardımcın olacağım bir bakıma. Bakarsın bu birleşme mutlu sonuçlanır da saf bir sevgiye döner iki ailenin nefreti

ROMEO

Haydi çabuk! Acelem var, diken üstündeyim.

RAHİP LAVVRENCE

Yavaş oğlum, acele işe şeytan karışır, hızlı koşanın ayakları dolaşır.

(Çıkarlar.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE Aynı yer. Bir sokak. (Benvolio ile Mercutio girerler.)

MERCUTIO

Bu Romeo da nerelerde yahu ? Eve gitmemiş mi dün gece?

BENVOLİO

Babasının evine gitmemiş. Uşağıyla konuştum.

MERCUTIO

Rosaline denen şu solgun, taş yürekli haspa öyle bir işkence ediyor ki, çıldıracak oğlan.

BENVOLİO

İhtiyar Capulet'in akrabasından Tybalt mektup göndermiş babasının evine.

MERCUTIO

Eminim meydan okumuştur.

BENVOLIO Romeo cevabını verir.

MERCUTIO

Eli kalem tutan herkes mektuba cevap vermesini bilir.

BENVOLIO

Yok, mektubun sahibine cevap verip meydan okuyana meydan okuyacaktır.

MERCUTIO

Eyvah, zavallı Romeo! O çoktan ölmüş! Ak bir yosmanın kara gözleriyle hançerlenmiş; bir aşk türküsüyle kulağından vurulmuş; o sevgi tanrısının, kör yaycı Cupid'in attığı ok yüreğini tam ortasından delmiş. Tybalt'a karşı koyacak ha?

BENVOLIO

Ne? Tybalt da kim oluyor?

MERCUTIO

Tybalt, kediler beyi Tybert'den üstündür bence. O, tören salonlarının yiğididir. Türkü söyler gibi döğüşü'ır, tempo tutar, uzaklığı, araları ayarlar; müziğin en kısa durağını bilir, bir, ki, dedi mi, üçüncüsü göğsündedir. İpek düğmeyi uçuracak kadar ustadır. Tam bir düelloçudur o; şeref kurallarını bilir, en iyi ailedendir, soylu kişidir. O ileri adımla kılıcı yerine koyusu yok mu! Hele elinin tersiyle kılıca vuruşu! Yüreği buluşu!

BENVOLIO

Nesi, nesi ?

MERCUTIO

Son moda züppeler böyle gösterişli bir dille söyleşiyorlar işte! «Aman Allah, ne kılıç be! Adamdaki boya bak sen!

fû

Ne yaman orospu yahu!» Gel de ağlama bu hale evlât! Eski koltuklarda rahat oturamıyan, ama yeni tarzın üstüne kuruluveren bu tatlı su frenkleri, bupardonnez-moi s'cılar canımıza okuyor be! Hele o «Bons» deyişleri, o «bons»ları!

(Romeo girer.)

BENVOLIO Romeo geliyor, Romeo!

MERCUTIO

Dişisiz kalınca çiroza dönmüş! Ey ten, ey beden, amma da bahklaşmışsm! Artık Petrarch'm o akıcı vezinleriyle düşüp kalkıyor: Onun sevgilisi Laura, Romeo'nunki yanında bulaşıkçı kız gibi kalırdı olsa olsa, ama Lauro'nın âşığı, doğrusu daha iyi kafiyelendirirdi onu! Evet, bunun sevgilisi yanında, Dido, orospu kalırdı; Kleopatra, çingene; Helen ile Hera, sokak karılan; Thisbe, gökgözlü mökgözlüydü ya, işe yaramaz. Sinyor Romeo, b o n j o u r ! Fransız pantolonuna Fransız selâmı işte! Dün gece bizi ne güzel atlattınız!

ROMEO İkinize de günaydın. Ne atlatması?

MERCUTIO Tüydün beyim, tüydün! Farkında değil misin?

ROMEO

Bağışla Mercutio, işim önemliydi; benim durumumda olan herkes nezaket dışına çıkabilir.

MERCUTIO

Bu demektir ki, böyle bir durumda insan diz kırmak zorunda kalabilir.

ROMEO

Yani, nezaketten mi?

MERCUTIO Tam bir nezaketle bastın üzerine.

ROMEO

Nazik bir açıklama.

MERCUTIO

Ne demek! Ben nezaketin süsüyüm.

ROMEO

Çiçeği olmayasın?

MERCUTIO

Tamam!

ROMEO

Benim ayakkabılar da iyi çiçeklenmiş öyle ise.

MERCUTIO

İyi dedin! ayakkabılarının altı aşınıncaya dek sürdür bu buluşu; onlar yıpranıp tek tabanlı kalınca, senin buluşun da tek kalır.

ROMEO

Ey tek tabanlı buluş, tekliği tek ve biricik olsun!

MERCUTIO

Aramıza gir Benvolio'cuğum. Benim şakalar sıfırını tüketti.

ROMEO

Kamçılıyıp mahmuzla, kamçılıyıp mahmuzla, yoksa kazandım diye haykırırım ha!

MERCUTIO

Şakalarımız böyle yaban kazları gibi yarışacaksa, ben yokum; çünkü senin şakaların bir tekinde bile benim şakalarımın tümünden daha çok kaz var. Nasıl, bu kaz işinde yetiştim mi sana?

ROMEO

Ne kaz işinde yetiştin bana sen, ne de başka şeyde?

MERCUTIO

Bu söz için kulağını ısıracağım senin.

ROMEO

Yok, cici kazım, ısırma.

MERCUTIO

Senin şakalar pek ekşi, salçası amma da keskin.

ROMEO

Yağlı kaza da öyle salça yaraşır hani!

MERCUTIO

Şaka değil geyik derisi mübarek, bir parmak çeksen kol kadar genişliyor!

ROMEO

Ben de şu «Geniş» sözünü çekip genişletecektim; onu kaza ekledin mi, ünü geniş bir kaz olursun.

MERCUTIO

Nasıl, aşk için inlemekten iyi değil mi böylesi? İşte şimdi insana karıştın, Romeo oldun artık; ustalığınla da, yaradılışınla da, neysen osun şimdi, şu zevzek aşk yok mu, aşk, —dilini çıkararak ordan oraya koşan, değneğini saklıyacak delik arayan kocaman bir budalaya benzer o.

BENVOLIO Dur hele dur!

MERCUTIO

Öykümün en tatlı yerinde durdurmak istiyorsun beni.

BENVOLIO Yoksa öykünü pek uzatacaksın.

MERCUTIO

Yanıldım işte, kısa kesecektim; öykümün dibi görüdüğü için, sözü fazla uzatmamaktı niyetim.

ROMEO İşte buna diyecek yok!

(Dadı ile Peter girerler.)

MERCUTIO

İşte bir yelken sana!

BENVOLIO

Bir değil iki! Bir gömlekle bir eteklik!

DADI Peter!

PETER

Buyurun.

DADI

Yelpazem, Peter.

MERCUTIO

Haydi Peter'ciğim! Yüzünü saklıyacak. Yelpazesini daha güzel de ondan.

DADK

Sabahlar hayrolsun sayın beylerim.

MERCUTIO

Akşamlar hayırxslsun güzel bayan.

DADI

Akşam oldu mu?

MERCUTIO

Nerdeyse oldu. Saatin küstah eli, öğle deliğinin üzerinde.

DADI

Hadi ordan be! Ne biçim adamsın sen!

ROMEO

Bunu, sayın bayan, Tanrı başbelâsı diye yaratmıştır kendine.

DADI

Doğrusu güzel dedin! «Başbelâsı diye» ha? Sayın beylerim, genç Romeo'yu nerde bulabileceğimi hanginiz söyli-yebilir bana?

ROMEO

Ben söyliyebilirim. Ama onu bulduğunuz zaman, aradığınız zamandan daha yaşlı olacak genç Romeo. Bu adı taşıyanların en genci benim. Daha kötüsü can sağlığı.

DADI

İyi söyledin!

ROMEO

Ya, en kötü iyidir ha? İyi anlayış doğrusu. Akıllıca, akıllıca.

DADI

Romeo iseniz, sizinle biraz yalnız görüşmek istiyorum.

BENVOLIO

Yemeğe filân çağıracaktır.

MERCUTIO

Çöpçatan ha, çöpçatan, çöpçatan! Hoop!

ROMEO

Bir şey mi buldun ki avcılar gibi bağıırıyorsun öyle?

MERCUTIO

Tavşan filân değil efendim. Perhiz çöreğine konmuş, daha yenmeden kokup küflenmiş bir tavşan diyorsanız, o zaman başka tabî.

(Türkü söyler.)

Eti kokmuş kart tavşan, hem de kokmuş kart tavşan, tam perhizlik et budur: ama kokmuşsa tavşan, yüz kişiye de sunsan, doyurur ha doyurur.

Babanlara geliyor musun Romeo? Biz akşam yemeğine ordayızda.

ROMEO Ben arkanızdan gelirim.

MERCUTIO

Hoşça kal haminne, hoşça kal!

(Türkü söyler.) «Hanım, hanım, canım hanım.»

(Mercutio ile Benvotio çıkarlar.)

DADI

Hadi güle güle! —Kuzum efendim, kimdi bu yüzsüz, çapkınlık kumkuması herif?

ROMEO

Kendi konuşmasına hayran bir bey, dadı, bir ayda dinlemeye katlanamıyacağı şeyleri bir anda söyleyiverir.

DADI

Hele bana bir sataşsın da göreyim, hani şimdikinden daha da arsız olsa, alırım ayağımın altına, onun gibi yirmisinin canına okurum ben; kendim yapamazsam, yapanı bulurum. Utanmaz herif! Ben onun bildiği kızlardan değilim, *(Peter'e)* Sen de karşıma geçmiş, benimle eğlenen herifleri seyrediyorsun ha?

PETER

Ben kimsenin sizinle eğlendiğini görmedim; görseydim, inan olsun, hemen davranırdım silâhıma. Şöyle iyi bir kavga fırsatı çıktı mı karşıma, yasa da benden yana oldu mu, kılıç çekmede kimseden geri kalmam ben.

DADI

Hani, Tanrım tanık, öyle kızdım ki, her bir yerim titriyor. Utanmaz herif! —Kuzum efendim, size bir çift sözüm var. Demin dediğim gibi, küçük hanım beni sizi aramaya yolladı. Size söylememi istediği şeyleri şimdilik kendime saklıyorum; ,>önce söyleyin bana, niyetiniz onu tavlamak, hani derler a, ahmaklar cennetine götürmekse, alçakça bir şey olur bu, hani -.derler a. Çünkü kızcağız daha pek körpe; onun için kendisini aldatacak olursanız, hiç bir kibar kadına yapılamıyacak bir i kötülük, hem de büyük bir ahlâksızlık olur bu.

ROMEO

' Hanımına saygılarımı söyle dadı. İtiraz ediyorum senin bu...

DADI

• Söylerim canım, olduğu gibi söylerim. Tanrım, ne sevi-
Inecek kim bilir!

ROMEO

Ne söyleyeceksin dadı? Beni dinlemiyorsun ki.

DADI

İtiraz ettiğinizi söyleyeceğim efendim. Bana kalırsa, tam tbir efendice davranış bu.

ROMEO

Ona söyle de, bugün öğleden sonra günah çıkarmıya gitmek için bir çare düşünsün, orda, Rahip Lawrence'ın hücresinde, hem günah çıkaracak, hem evlenecek

Bu da zahmetine karşılık

DADI

Yok efendim yok, metelik almam'

ROMEO Hadi hadi, ben al dı>orum

DADI

Bugün öğleden sonra mı'* Peki, gelir oraya

ROMEO

Dadıcığım, sen biraz bekleyiver Şu sıralarda uşağım
kilise duvarının arkasında bulacak seni, kalın ipten örülmüş
bir merdiven getirecek, bu ıssız gecede sevincimin doruğuna
çıkarmak o merdiven beni Hoşça kal¹ Göreyim seni¹
Zahmetim karşılıksız bırakmam Hoşça kal' Saygılarımı söyle
hanımına

DADI

Tanrım kutsasın seni¹ Ama efendim

ROMEO

Bir şey mi var dadıcığım'*

DADI

Uşağından emin mısın" Hanı ne derler ıkı kış sır saklar yok
ederek hırını

ROMEO

İnan bana, uşağım sapına kadar doğrudur

DADI

Bilsen efendıcığım, hanımım hanımların en tathsıdır —
Tanrım¹ Tanrım' Bir karış çocuktu'— Ha, Paris diye biri
var bu şehirde, niyeti kanca atmak; ama hanımcığım, benim
melek huylu hanımcığım, kurbağa görmüş gibi oluyor onu
görünce. Bazan onu kızdırır, Paris daha yakışıklı bir erkek
derim. Ben böyle der demez, inan bana, kireç gibi ağarır
yüzü. Rosemary çiçeğiyle Romeo aynı harfle başlar değil mi?

ROMEO

Öyle dadı. N'olacak peki? ikisi de R ile başlar.

DADI

Seni alaycı! Köpek adıdır o! R şey için.... Hayır, ben biliyorum, başka harfle başlıyor. O, seninle Rosemary üstüne öyle cümleler kuruyor ki, duysan bayılırsın.

ROMEO

Hanımına saygılarımı söyle.

(Romeo çıkar.)

DADI

Olur, hem bin kez söylerim! Peter!

PETER

Buyurun?

DADI Düş önüme! Hadi çabuk.

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'terin bahçesi. (Juliet girer.)

JULIET

Saat dokuzdu ben dadımı gönderdiğimde, yarım saate kalmaz dönerim demişti. Belki de bulamadı; hayır, olamaz. Ah, topal kadın, n'olacak!

Aşkın habercileri düşünceler olmalı,
gölgeleri abus tepeler üzerinden
sürüp dağıtan güneş ışınlarından
on kat hızlı süzülür onlar.

Bunun için Venüs'ün arabasını
kıvrak kanatlı kumrular çeker;
bunun için rüzgârdan kanadı var Cupid'in.
İşte güneş bugünkü yolculuğunun
en yüce tepesinde; dokuzdan on ikiye dek
tam üç uzun saat geçti de gelmedi hâlâ.
O da sevseydi, onun da damarlarında

ılık gençlik kanı aksaydı, top gibi uçardı;
sözlerim onu canım sevgilime fırlatır,
sevgilimin sözleri de geri atardı bana.

Ama bu yaşlılar yok mu, ölü taklidi yaparlar,
kurşun gibi ağır, yavaş, hantal.

(Dadı ile Peter girerler.)

Ah Tanrım, geliyor! —Şeker dadıcığım, ne haber? Onu
bulabildin mi? Gönderiver uşağını.

DADI

Peter, sen kapıda bekle.

(Peter çıkar.)

JULIET

Dadı, canım dadıcığım, —aman yarabbi. neden üzgün
duruyorsun? Haber üzücü de olsa, sen güler yüzle anlat; yok,
iyiyse, böyle asık suratla çalarak bozma uyumunu tatlı
haberini.

DADI

Yorgunum, biraz kendi halime bırak beni. Nasıl da sızlıyor
kemiklerim, ayaklarıma kara sular indi.

JULIET

Kemiklerimi sana versem de, haberin benim olsa! Hadi n'olur,
söyleyiver, canım dadıcığım benim!

DADI

Aman ya Rabbi, ne bu acele! Biraz bekliyemez inisin?
Nefesim kesildi, görmüyor musun ?

JULIET

Nefesim kesildi demeye nefesin varken nasıl dersin bana,
nefesim kesildi diye? Bu gecikme için gösterdiğin mazeret
daha uzun, anlatacağın öyküden. Haberini iyi mi, kötü mü ?
Buna cevap ver. Daha sonra dinlerim girdisini çıktısını. Beni
meraktan kurtar, iyi mi, kötü mü?

DADI

Şey, basit bir seçim yapmışsın; adam seçmesini hiç bilmiyorsun. Romeo mu dedin! ha, o mu? Yüzü bütün erkeklerinkinden daha güzelse de, bacakları bütün erkeklerinkinden üstün; eline, ayağına, boyuna boşuna gelince, sözünü etmeye değmezse de, mukayese kabul etmez. Nezaket çiçeği değil, ama inan bana, kuzu gibi uysal. Hadi kızım işin iş! Tanrıya dua et! Ne o, yemek yendi mi?

JULIET

Hayır hayır. Ama ben bütün bunları biliyordum zaten. Evlenmemiz için ne diyor, ondan haber ver sen bana.

DADI

Hay Allah, başım nasıl da ağrıyor!

Bilsen ne halde başım!

Zonklamaktan kırk parça olacak sanki!,

Bir yandan da sırtım! Ah şiftim, sırtım!

Beni ordan oraya koşturduğun,

Sokak sokak dolaştırıp canımı çıkardığın için

taş yürekli mi desem sana, ne desem!

JULIET

Hastalığına üzüldüm doğrusu.

Hadi şeker dadıcığım, söyle, ne diyor sevgilim ?

DADI

Sevgilin dürüst, kibar, iyi yürekli, ve inan bana, erdemli bir bey olarak diyor ki..... Annen nerde?

JULIET

Annem nerde mi? Aa, içerde tabii.

Nerde olacak? Amma da tuhaf cevap veriyorsun!

«Sevgilin bir bey olarak diyor ki,

annen nerde?»

DADI

Hey güzel Tanrım! Ateş bacayı sardı ha? Yavaş ol kızım yavaş ol! Sızlayan kemiklerime merhemini bu mu? Haberini kendin getir kendin götür bundan böyle.

JULIET

Ne bu yaygara! —Hadi söyle, ne diyor Romeo?

DADI

Bugün kiliseye gidip
günah çıkarmaya izin var mı?

JULIET

Var.

DADI

Öyleyse hemen Rahip Lavvrence'in hücreğine koş;
orda seni alacak bir koca beklemekte.

Ne o, arsız kan yürüyüverdi yanaklarına,
bir haber duymaya görsünler, hemen kızarırlar.

Hadi koş kiliseye; benim başka işim var.

Bir merdiven bulayım da, ortalık kararınca
sevgilin tırmansın kuş yuvasına.

Cefasını ben çekeyim, sefasını sen sür.

Ama yükü taşıyacaksın bu gece.

Hadi ben yemeğe gidiyorum, sen koş hücreye.

JULIET

Talihe koşuyorum ben! —**Hoşça** kal, dürüst dadıcığım!

(Çıkarlar.)

ALTINCI SAHNE

Aynı yer. Rahip Lav/rence'in hücresi, (Rahip Lawrence ile Romeo girerler.)

RAHİP LAWRENCE Gökler bu kutsal işi iyi karşılasınlar da
sonradan dertlerle azarlamasınlar bizi!

ROMEO

Amin, amin! Ama ne dert gelirse gelsin başıma, onu gördüğüm kısacık bir ânın sevincine denk olamaz! Sen kutsal sözlerinle birleştir de bizi, o aşk yutan ölüm, elinden geleni geri komasın, yeter ki benim diyebileyim ona.

RAHİP LAWRENCE Bu şiddetli hazlar şiddetle son bulurlar, ölümleri olur zaferleri, öpüşürken yok olan ateşle barut gibi tıpkı. En tatlı bal bile tadıla tadıla bıkkınlık verir, aynı lezzet iştahı köreltir. Onun için ölçülü sev de, uzun sürsün sevgin. Hızlı giden, yavaş kadar geç varır hedefe.

(Juliet girer.)

İşte küçük hanım! Böylesine hafif ayaklar aşındırabilir mi hayatın sert yollarını! Havada sallanan örümcek ağına bile asılsa düşmez âşk dediğin; öylesine hafif olur kuruntu.

JULIET

Kutsal pederimin akşamı hayırlı olsun.

RAHİP LAVVRENCE

Romeo teşekkür edecektir sana kızım, ikimiz için de.

JULIET

Onu da selâmlarım, yoksa ne diye teşekkür etsin?

ROMEO

Ah Juliet! senin sevginin boyutları da benimki gibi büyüdüyse, onu süsleyip anlatmada benden ustaysan, nefesinle tat ver şu bizi saran havaya; şu güzel karşılaşmadan duyduğumuz mutluluğu müziğin zengin dili açıklasın bir bir.

JULIET

Hayal gücü, sözden çok madde bakımından zengin olduğu için özülle övünür, sözüyle değil; ancak dilencilerdir servetini sayanlar. Benim sevgimse öyle bir büyüyüp çoğalmış ki yansını saymak bile elimden gelmez.

RAHİP LAVVRENCE

Gelin benimle, gelin de kısa keselim bu işi. Çünkü, bağışlayın, yalnız kalamazsınız pek kutsal kilise ikinizi birleştirenceye dek.

(Çıkarlar.)

ÜÇÜNCÜ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Verona. Bir alan. (Mercutio ve Benvolio uşaklarla girerler.)

BENVOLIO

Kuzum Mercutio, n'olur, hurdan çekilelim artık. Hava sıcak, Capulet'ler ortada geziyorlar; bir karşılaşırsak, kavgadan kaçınanlayız; çünkü deli kan kızışıyor bu sıcak günlerde.

MERCUTİO

Hani bazı adamlar vardır, meyhanenin eşiğinden adım atar atmaz, kılıcı masanın üzerine koyup «Allah beni sana muhtaç etmesin!» derler, ama ikinci kadehin etkisiyle, ortada hiç bir sebep yokken, kılıca davranırlar; sen de onlara ben-ziyorsun.

BENVOLIO

Öyle bir adam mıyım ben?

MERCUTİO

Hadi hadi, sen de şu İtalya'daki herkes gibi ateşlisindir; çabuk kızıp huysuzlaşırsın, çabuk huysuzlaşıp kızarsın.

BENVOLIO

Amma yaptın ha!

MERCUTİO

Öyle öyle! Senin gibi iki kişi bir araya gelse, az sonra kimse kalmaz ortada, çünkü birbirlerini öldürürler. Sen yok musun sen! Başında seninkinden bir fazla ya da bir eksik kıl var diye kavgaya tutuşursun adamla sen! Kestane yiyen birini görsen, senin gözlerin kestane renginde diye, evet sırf bunun için kavga edersin. Ah bu gözler ah! Bunlar aramaz da hangi

gözler arar kavgayı? Yumurta nasıl besinle doluysa senin kafan da öyle kavgayla dolu, ama senin kafan, çalkanmış bir yumurta gibi cılk bir hale geldi kavgadan. Sen, güneşte uyuyan köpeğini uyandırdı diye, sokakta öksüren biriyle kavga etmiş adamsın. Yeni ceketini Paskaiya'dan önce giydi diye, terzinin birine çatan sen değil misin? Ya yeni ayakkabılarına eski bağ takan adama ettiklerin? Bir de kalkmış, kavga çıkarmıyayım diye akıl öğretiyorsun bana!

BENVOLIO

Ben senin kadar kavgacı olsaydım, hayatımı bir saat bir çeyrek için güven altına alana varımı yoğumu verirdim.

MERCUTIO

Varını yoğunu ha! Amma da ucuz be!
(*Tybalt birkaç kişiyle girer.*)

BENVOLIO

Demedim mi, işte Capulet'ler geliyor.

MERCUTIO

Vızgelir.

TYBALT

Siz arkamdan gelin, konuşacağım onlarla. — Merhaba beyler, bir tek sözüm var birinize.

MERCUTIO

Bir tek sözünüz var birimize ha? Bir şey daha kalsan da çift olsa; bir söz, bir de tokat, söz gelişi.

TYBALT

Fırsat verirsiniz, beyler, o işi de becereceğimi görürsünüz.

MERCUTIO

Fırsatı biz vermeden de bulamaz mısınız?

TYBALT

Sen Romeo ile aynı havayı çalıyorsun Mercutio.

MERCUTIO

Aynı havayı mı? Sen bizi çalgıcı yerine koyuyorsun ha? Peki ama, sen bizi böyle çalgıcı yerine filan korsan, bozuk sestem başka bir şey dinliyemezsin. İşte kemanımın yayı, sen i bir oynatsın da gör. Vay canına! Çalgıcı ha!

BENVOLIO

Herkesin gelip geçtiği yerde konuşuyoruz.

Ya tenhaca bir yere çekilin, /

ya soğuk kanlı tartışın derdinizi,

ya da ayrılın. Bütün gözler üstümüzde.

MERCUTIO

Gözler bakmak için yaratılmış, varsın baksınlar; kimsenin keyfi için yerimden kımıldamam ben.

(Romeo girer.)

TYBALT

Siz sakın olun efendim, işte geliyor benim adamım.

MERCUTIO

Senin adamlarının giydiği kisveyi giyerse o. ben de kafamı keserim. Hele sen bir buyur meydana, o hemen peşindedir.

Beyimiz işte bu anlamda «adamım» diyebilir ona.

TYBALT

Romeo, sana beslediğim sevgi ancak şu sözleri bulabiliyor senin için: «Sen alçağın birisin.»

ROMEO

Tybalt, seni sevmemi gerektiren sebep, böyle bir selâma uygun karşılığı vermekten alıkoyuyor beni. Alçak değilim ben; onun için, hoşça kal, görüyorum ki beni hiç tanımıyorsun.

TYBALT

Yavrum, bana ettiğin hakaretleri mazur gösteremez bunlar; onun için, dön de çek kılıcını.

ROMEO

Ben hiç bir zaman hakaret etmedim ki sana,
hem ben seni aklının alamıyacağı kadar
çok severim. Sonra anlarsın sevgimin nedenini.
Bunun için, adının üstüne
adım gibi titrediğim Capulet,
gönlün rahat^ olsun.

MERCUTİO

Ah miskin, şerefsiz, alçakça boyun eğiş! He.psini temizler bir
tek kılıç darbesi!

(Kılıcını çeker.) Sıçan avcısı Tybalt, gelir misin şöyle?

TYBALT

Benden ne istiyorsun ?

MERCUTİO

Ey kediler kirali, dokuz canından yalnız bir tekini. Onu da
hemen almak niyetindeyim; geri kalan sekize gelince, bilmem
artık, belki bir güzel pataklarım. Kılıcını şöyle kulağından
tutup kınından çıkarır mısın? Çabuk ol, yoksa o daha
çıkmadan, benimki bulacak senin kulaklarını.

TYBALT (*Kılıcım çekerek*)

Hazırım öyleyse.

ROMEO

Mercutio'cuğum, indir kılıcını.

MERCUTİO

Buyurun efendim, görelim şu ünlü hamlenizi.

(*Vuruşurlar.*)

ROMEO

Çek kılıcını Benvolio, şunları ayıralım. Ayıptır beyler, vaz geçin bu rezaletten! Tybalt, Mercutio, Verona sokaklarında kavgayı kesenkes yasak etti prens. Dur Tybalt!

Mercutio'cuğum!

(*Tybalt ile taraftarları çıkarlar.*)

MERCUTİO

Yaralandım.

Allah belâsını versin iki ailenin de! Bitti benim işim. Gitti mi o? Hem de yara mara almadan ha?

BENVOLİO

Ne! Yaralandın mı?

MERCUTİO

Ya ya, sıyrık, sadece bir sıyrık, ama yeter. Uşağım nerde? Koş kerata, bir cerrah bul.

(*Uşak çıkar.*)

ROMEO

Cesaret dostum, yaran tehlikeli değil.

MERCUTİO

Doğru, ne kuyu kadar derin, ne de kilise kapısı kadar geniş, ama yeter, görür işimi. Yarın beni ararsan mezarımda bulursun. İnanın ki, bu dünyada işim kalmadı artık. —Allah belâsını versin iki ailenin de!^ Vay canına! Köpeğin, farenin, sıçanın, kedinin biri adamı öldürecek .kadar tırmalasin ha!

Hesap kitabına göre döğüşen kabadayı! Haydut, alçak herif!
—Ne halt etmeye girdin aramıza? Ben senin kolunun altında yaralandım.

ROMEO

İyiliğınızı düşünüyordum.

MERCUTİO

Yakın bir eve götür beni Benvolio, yoksa bayılacağım.

Allah belâsını versin iki ailenin de! Kurtlara yem ettiler beni.

Vuruldu, hem de pek yaman. İki ailenin de!

(Mercutio ile Benvolio çıkarlar.)

ROMEO

Prensın yakın akrabası olan bu soylu kişi,

benim canciğer dostum,

öldürücü bir yara aldı benim yüzümden;

ünüm Tybalt'ın kara çalmasıyla lekелendi,

bir saatlik akrabam olan Tybalt'ın.

Ah tatlı Juliet! Güzelliğın kadınlaştırdı beni,

özümdeki yiğitlik çeliğini yumuşattı.

(Benvolio girer yine.)

BENVOİO

Ah Romeo, Romeo, yiğit Mercutio öldü! Şu toprağı zamansız hor gören o yılmaz ruh erişti bulutlara.

ROMEO

Nice günler üstüne düştü bu günün kara yazısı bu başlattı o günlerin son vereceğı yası.

f Tybah yine girer.)

BENVOLİO işte öfkeli Tybalt geliyor yine.

ROMEO

Hem sağ, hem de zaferle ha! Mercutio ise öldü! Haydi

göklere, ey düşünceli sakınganlık, ateş gözlü öfke yol

göstersin bana artık! — Haydi Tybalt, demin bana sunduğın o

«alçak» sözünü al bakalım geri! Çünkü başımızın az üstünde Mercutio'nun ruhu; seninkini bekliyor kendisine yoldaşlık etsin diye. Ya sen gideceksin, ya ben, ya da her ikimiz.

TYBALT

Sen gideceksin alçak, tüysüz delikanlı! Burda yoldaşlık ediyordun kendisine orda da et!

ROMEO

Bu verecek kararı!

f Vuruşurlar. Tybalt düşer.)

BENVOLIO

Kaç Romeo, durma!

Şehir ayaklandı, Tybalt'sa öldü.

Şaşkın durma öyle. Yakalanırsan, Prens ölüme mahkûm eder seni. Haydi kaç, durma!

ROMEO

Ah, yazgının oyuncağıyım ben!

BENVOLIO

Ne bekliyorsun?

(Kornea çıkar. Yurттаşlar girerler.)

I. YURTTAŞ

Ne yana kaçtı Mercutio'yu öldüren? Tybalt denen o katil ne yana kaçtı?

BENVOLIO

O Tybalt burda yatıyor işte.

H. YURTTAŞ

Kalk bakalım efendi, gel benimle; prens adına emrediyorum, söz dinle.

(Prens, maiyeti, Montague, Capulet, eşleri ve başkaları girerler.)

PRENS

Nerde bu patırtıyı çıkaran aşağılık adamlar?

BENVOLIO

Ey soylu prens, baştan sona anlatabilirim
bu ölümcül kavganın mutsuz seyrini: Akrabanız yiğit
Mercutio'yu öldüren, sonra genç Romeo'nun kılıcıyla can
veren adam burda yatıyor işte.

LADY CAPULET

Tybalt, yeğenim! Öz kardeşimin çocuğu! Ah prens! Yeğenim!
Kocam!. Ah. kanı akmış sevgili akrabamın! — Prens, değil
mi ki hakseversiniz, kamınıza karşılık, akıtın kanını
Montague'lerin. Ah yeğenim, yeğenim benim!

PRENS

Benvolio, kim başladı bu kanlı kavgaya?

BENVOLIO

Tybalt, burda öldürülen,
Romeo'nun kendi eliyle öldürdüğu.
Tatlı diller döktü Romeo, ona bu kavganın
ne denli saçma olduğunu söyledi,
sizin yasağınızı hatırlattı sonra;
bütün bunlar tatlı bir ses, sakın bakışlar,
alçakgönüllü tavırlarla söylendiye de,
barışa kulak tıkayan Tybalt'm
serkeş öfkesini yatıştıramadı bir türlü,
tersine, elindeki sivri çeliği
göğsüne doğrulttu korkusuz Mercutio'nun;
o da, aynı derecede ateşli,
öldürücü bir kılıçla karşıladı
Tybalt'm kılıcını. Askerce bir küçümseyişle
bir yana itiyor soğuk ölümü elinin biriyle,
öbürüyle de Tybalt'a saldırıyordu,
ama bütün hamleleri boşa gidiyordu
Tybalt'm ustalığı önünde.

«Durun arkadaşlar, ayrılın!» diye bağırdı Romeo,
sonra sözlerinden daha çabuk davranıp
çevik koluyla indirdi ölümcül kılıçları,
aralarına girdi. Tam o sırada
Tybalt'ın hain bir hamlesi
Romeo'nun kolu altından gelip
aldı canını zorlu Mercutio'nun;
sonra Tybalt kaçtı, ama geri geldi çok geçmeden.
Romeo da öç almak için yanıp tutuştuğundan,
şimşek gibi kapıştılar. Kılıcımı çekip
onları ayıramadan, vuruldu koca Tybalt.
O düşerken, kaçıp gitti Romeo.

Anlattığı doğru değilse, ölüme hazır Benvolio.

LADY CAPULET Montague'lerin akrabasıdır o, etki altında
kalıp doğruyu söylemiyor. Bu uğursuz kavgada yirmi kişi
kadar vardı onlardan, bu yirmi kişi de ancak bir kişiyi
öldürebildi. Adalet istiyorum prens, gerçekleştirin adaleti:
Romeo yaşamasın, çünkü öldürdü Tybalt'ı.

PRENS

Romeo, Mercutio'yu öldüreni öldürmüş; bu değerli kanın
bedelini kim ödeyecek şimdi?

MONTAGUE

Her halde Romeo değil prens, Mercutio'nun dostuydu o.
Tybalt'm hayatına son vermekle yasanın yapacağı bir işi
yapmış oldu, budur onun kabahati.

PRENS

Bu suçtan dolayı
hemen sürüyoruz kendisini buradan. Nefretinizin sonuçları
beni de ilgilendiriyor, kanım akıyor hoyratça kavgalarınız
yüzünden. Sizi öyle ağır bir cezaya uğratayım ki, hepiniz
pişman olasınız kanımın aktığına. Yalvarmalara, mazeretlere

tıkalı kulaklarım, gözyaşlarıyla, dualarla yumuşamak yok;
onun için, hiç birine başvurmuşuz.

Romeo hemen ayrılсын buradan,
yoksa son saati olur ele geçtiği an.

Şu cesedi kaldırın da dinleyin, buyruğumdan
Katillere acılamakla, cana kıyanlar bağışlanmış olur.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE Aynı yer. Capuleflerin bahçesi. (Juliet girer.)

JULIET

Dörtnal gidin, ey ateş ayaklı küheylânlar

Güneş tanrısının sarayına doğru!

Phaethon gibi bir sürücü sizi batıya kadar
kırbaçlardı da, bulutlu geceyi getirirdi hemen.

Ger koyu renkli perdeni, sevgi yaratan gece,
o kaçağın gözleri pırıldasın; ve Romeo,

kimseler görüp duymadan atılsın şu kollanma.

Âşıklar kendi güzelliklerinin ışığıyla
görerek yapabilirler sevgi törenlerini.

Hem, aşk korse, en çok gece yaraşır ona.

Gel ey ağır başlı gece,

karanlık giyimli ana, ey karalar içindeki,

gel de öğret bana, nasıl kaybedilir

bir çift lekesiz bekâret için oynanan oyun.

Yanaklarımda çırpınan bu vahşi kanı

ört de kara üstlüğüyle, yüreklenen temkinli sevgi,
gerçek aşk alçak gönüllü davrandı sansın.

Gel gece, gel Romeo, gel ey gecede ki gündüz,

çünkü sen gecenin kanatlan üstünde

kuzgunun sırtındaki kardan ak görünürsün.

Gel ey tatlı gece, gel sevimli, kara alınlı gece,

ver bana Romeo'mu; sonra, öldüğü zaman,
al da küçük küçük yıldızlara böl onu;
göğün yüzünü öyle bir süsler ki,
bütün dünya geceye gönül verir de
tapmaz olur artık parıltılı güneşe.

Ah, ben bir sevgi konağı satın aldım,
ama sahip olamadım; kendim de satıldım,
ama tat veremedim daha.

Yeni giysilerini giyemiyen sabırsız bir çocuğa
ne denli sıkıcı gelirse bayramdan önceki gece,
öylesine sıkıcı bu gün de. —

Ah, işte dadım geliyor.

(Dadı elinde kalın iplerle girer.)

Hem de haber getiriyor.

Romeo'nun adını anan her dil
göklü bir incelikle konuşur. —

Söyle dadı, ne haber? Nedir o elindeki?

Romeo'nun sana bul dediği ipler bu mu ?

DADI

Ya ya, o ipler.

(Yere atar.)

JULIET

Hay Allah, ne var ? Niçin uğuşturuyorsun ellerini ?

DADI

Ah, ah! öldü, öldü, öldü! Bittik hanımcığım bittik. Yazık!—
Gitti, öldürdüler, öldü!

JULIET

Gökler böylesine kötü niyetli olabilir mi?

DADI

Gökler olamaz, ama Romeo olabilir.

Ah Romeo, Romeo! —

Kimin aklına gelirdi ki? —Romeo!

JULIET

Neden böyle şey'tan gibi azap veriyorsun bana ? Bu işkence korkunç cehenneme vergidir.

Romeo kendine mi kıydı yoksa?

Sadece bir «Evet» de: gözleriyle öldüren o yılanın bakışından daha zehirlidir bu iki yalın hece. Ben ben değilim artık böyle bir «Evet» varsa.

Sana «Evet» dedirten o gözler kapansın.

Öldüyse «Evet» de; ölmediyse, «hayır», e mi?

kısa sözler belirlesin, sevinç mi var bana, keder mi.

DADI

Yarayı gördüm, gözlerimle gördüm,— taş ölçerim!— şurada, yiğit göğsünün üstünde: acınacak bir ölü, kanlı, zavallı bir ölü, solgun, tül gibi solgun, kana bulanmış, pıhtı pıhtı kan içinde tepeden tırnağa. Görür görmez bayıldım.

JULIET

Ah, parçalan yüreğim! Ey her şeyini elden çıkararak zavallım, parçalan hemen! Hadi gözlerim, zindana! Bundan böyle bakmak yok özgürlüğe! Ey aşağılık topraktan doğan vücut, toprağa dön, harekete son ver hemen; Romeo'yla birlikte ağır bir tabuta gir sen!

DADI

Ah Tybalt, Tybalt, en iyi dostum benim! Ey nazik Tybalt! Ey dürüst soylu kişi! Senin öldüğünü görecektim miydin!

JULIET

Ne fırtınası bu böyle ters esen? Romeo öldürüldü, Tybalt'sa öldü ha? Çok sevgili kuzenim, ondan da sevgili efendim! O korkunç kıyamet borusu çalınınsın öyleyse! O ikisi öldüyse, kim yaşıyor peki?

DADI

Tybalt öldü, Romeo sürüldü; Tybalt'ı öldüren Romeo sürüldü.
JULIET Tanrım! — Romeo'nun eli mi döktü Tybalt'ın kanını
?

DADI

O döktü ya, o döktü, ne yazık ki o döktü!

JULIET

Çiçeklenen bir yüz altında saklı yılan yüzü! Hangi ejder
bekçilik etmiştir böyle güzel mağaraya? Ey güzel zorba!
Meleksi iblis! Ey kumru tüylü kuzgun! Kurt yaradılışlı kuzu!
Ey tanrısal görünüşün gizlediği iğrenç öz! Ey görüldüğünün
tam tersi olan! Lânetli ermiş, namuslu alçak! Ey Tabiat, bir
iblisin ruhunu böyle tatlı bir tenin ölümlü cennetine
yerleştirdikten sonra cehennemde ne işin vardı senin? İçinde
böyle kötü yazılar bulunan bir kitap böylesine güzel
ciltlenmiş midir şimdiye dek? Yalan, böyle muhteşem bir
sarayda barınsın, olacak şey mi bu?

DADI

Erkeklerde inanç, bağlılık, dürüstlük olmaz; hepsi yalancı, iki
yüzlü, hepsi boş, içten pazarlıklı, Ah, uşağım nerde? Bana
biraz içki ver. Bu dertler, bu acılar, bu kederler kocaltı beni.
Rezil olasıca Romeo!

JULIET

Dilin tutulsun böyle bir şey dilediğin için! Rezil olmak için
doğmadı o! Rezillik onun alınında oturmaya utanır; orası öyle
bir tahttır ki, ancak dünyanın biricik hakanı şeref taç giyebilir
orda. Ah, ne canavarım ben, nasıl çıktım ona!

DADI

Kuzenini öldüren birini övecek değilsin ya!

JULIET Peki kocam için kötü bir dil mi kullanayım?

Ah zavallı kocam, hangi dil korur senin adını

üç saatlik karın bile ona saldırdıktan sonra?
Peki ama hain, ne diye öldürdün kuzenimi?
Yoksa o hain kuzen kocamı öldürecekti:
geri dönün aptal gözyaşları, kaynağınıza dönün!
Yanlışlıkla sevince ödediğiniz bu vergiyi
acıya ödemeniz gerek aslında;
Tybalt'ın öldüreceği kocam yaşıyor,
kocamı öldürmek isteyen Tybalt öldü.
Bütün bunlar avutucu şeyler
ben neden ağlıyorum öyleyse?
Tybalt'ın ölümünden de beter söz söyledin,
yüreğimden vurdu beni; unutmak istiyorum,
ama günahkârların ruhlarını zorlıyan suçlar gibi
zorluyor belleğimi: «Tybalt öldü, Romeo da....
sürüldü!» Şu «sürüldü» yok mu, «sürüldü» sözü,
bin Tybalt'ın ölümüne denk o. Tybalt'ın ölümü
yeter bir acı olurdu, o kadarla kalsaydı.
Yok, huysuz acımız arkadaşlıktan hoşlanıyorsa,
başka kederlerle bir safta olmak istiyorsa,
neden «Tybalt öldü» dedikten sonra,
«Annen, baban, hayır, ikisi de öldü» demedi?
Elbette yanar ağlardım o zaman.
Ama Tybalt'ın ölümünü izliyen o sözler,
o «Romeo sürüldü» sözleri yok mu, onları söylemek,
annen, baban, Tybalt, Romeo, Juliet, hepsi,
hepsi öldü, yok oldu demekle birdir:
«Romeo sürüldü!» Bu sözlerdeki ölümün
sonu, sınırı, ölçüsü, ucu bucağı yok;
hiç bir söz anlatamaz bu acıyı.
Dadı, annemle babam nerde?
DADI

Tybalt'ın cesedi üzerinde ağlaşıyorlar. Gitmek ister misin oraya? Seni götüreyim.

JULIET

Gözyaşıyla mı yıkıyorlar yaralarını? Onlarınkı kuruvunca benimkiler akacak

Romeo sürüldü diye. Topla şu ipleri dadı.

Zavallı ipler, aldatıldınız, siz de, ben de, çünkü Romeo sürüldü.

Yatağıma yükselen bir yol diye hazırlamıştı sizi, oysa ben bakire kaldım, bakire dul olarak öleceğim.

Gelin ipler, gel dadı, ben gerdeğe gireceğim, bekâretimi Romeo'ya değil, ölüme vereceğim!

DADI

Hadi sen odana git, ben Romeo'yu bulayım seni avutması için. Yerini biliyorum. Bil ki Romeo'n burda olacak bu gece. Şimdi gider görürüm; Rahibin hücrelerinde saklanıyor.

JULIET

Ah, bul onu! Sadık şövalyeme ver şu yüzüğü, son kez vedalaşmak için gelsin, söyle de!

(Çıkarlar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE Aynı yer. Rahip La[^]rence'in hücreleri.

(Rahip Lanrence girer.)

RAHİP LAVVRENCE

Buraya gel Romeo, gel buraya korkak adam. Dert gönül vermiş iyi özelliklerine, . felâketle kıyılmış senin nikâhın.

(Romeo girer.)

ROMEO

Pederim, ne haber var? Prensın yargısı nedir? Benimle tanışmak için elini uzatan keder hangisidir, bunu bilmiyorum daha.

RAHİP LAVVRENCE Benim sevgili oğlumun hiç yabancı
değildir

bu türlü acı yoldaşlıklar:

prensın yargısıyla ilgili haberler getirdim sana.

ROMEO O yargı gününden hafif mi prensın yargısı?

RAHİP LAWRENCE

Daha yumuşak bir yargı çıktı dudaklarından: bedenın ölümü
değil, ama bedenın sürülmesi.

ROMEO

Sürülmek mi! İnsaf et, «ölüm» deyiver şuna; çünkü sürgünün
bakışlarında daha çok dehşet var ölümünkinden. N'olur,
«sürgün» deme.

RAHİP LAVVRENCE

Sen artık Verona'dan sürüldün; sabırlı ol, dünya geniş ve
büyük.

ROMEO

Verona surlarının dışında dünya yok ki; Araf var, işkence,
cehennem, var yalnız. Buradan sürülmek dünyadan
sürülmektir, dünyadan sürülmekse ölümdür. Bunun için yanlış
adlandırılmış ölümdür «sürülmek». Sen ölüme «sürgün» adı
vermekle altın bir baltayla kesmiş oluyorsun başımı, sonra da
gülüyorsun beni öldüren o vuruşa.

RAHİP LAWRENCE

Ne korkunç günah! Ne hoyratça nankörlük! Yasalarımıza göre
ölüm bu suçunun cezası, ama iyi yürekli prens, yasaları bir
yana itip senin tarafını tuttu da sürgüne çevirdi ölüm denen o
kara sözü. Değer biçilmez acımanın ta kendisidir bu, ama sen
görmüyorsun ki.

ROMEO

Acıma değil, işkence bu!

Cennet burada, Juliet'in yaşadığı yerde.

Kedi, köpek, fare, her değersiz şey
burada, cennette yaşayıp onu görebilsin de
Romeo göremesin! Leş sinekleri
daha bir geçerli, daha bir şerefli,
daha bir saygıdeğer durumda Romeo'dan:
onlar güzel Juliet'in elindeki
o beyaz mucizeyi tutabilsin de,
ölümsüz mutluluğu çalabilsin de dudaklarından
—o dudaklar ki, kendi öpüşlerini günah sanıp
kızarırlar saf ve bakir bir .alçakgönüllülükle —
evet, bu hak sineklere tanınsın da
Romeo'ya tanınmasın, sürüldü diye!
Onlar özgür kişiler, bense sürgünüm.
Sen de kalkmış, sürgün ölüm değildir diyorsun ha?
«Sürgün»den başka şeyin yok muydu
beni öldürmek için: ne bileyim, karılmış bir zehir,
keskin bir bıçak, ya da birden öldüren
herhangi bir ölüm aracı, —ne olursa olsun,
sürgün kadar bayağı olmasın da!
«Sürülmek» ha? Rahip efendi, bu sözü
lânetliler kullanır cehennemde, onlar bile
ulumaya başlarlar bu sözü duyar duymaz.
Sen ki kutsal bir Tanrı adamısın,
günah çıkartansın, güvendiğim dostumsun,
nasıl için elverdi de
bu «sürgün» sözüyle perişan ettin beni ?
RAHİP LAVVRENCE Dur hele çılgın âşık, beni dinle biraz.
ROMEO
Sen bana sürgünden dem vuracaksın yine.
RAHİP LAWRENCE

Bu sözden korunman için bir zırh vereceğim sana: Felâketin tatlı devası felsefeyi. O seni sürgünde bile avutacaktır.

ROMEO

Yine mi «sürgün»? Yere batsın felsefe!

Felsefe dediğin bir Juliet yaratamadıkça, yerinden sökemedikçe bir şehri, prensin yargısını değiştiremedikçe, neye yarar? Yeter, fazla söyleme.

RAHİP LAVVRENCE

Görüyorum ki kulak yok delilerde.

ROMEO

Nasıl olsun, akıllılarda göz olmadıktan sonra?

RAHİP LAVVRENCE

Bırak da birlikte görüşelim durumu.

ROMEO

Duymadığın şey üstüne konuşamazsın ki. Sen de benim gibi genç olsaydın, Juliet olsaydı sevgilin, onunla bir saat önce evlenseydin, öldürseydin Tybalt'ı, benim gibi delicesine severken, benim gibi sürülseydin, o zaman konuşabilirdin işte, o zaman yolardın saçını başını, kazılmamış mezarının ölçüsünü almak için kapanırdın yere, şimdi benim yaptığım gibi.

(içerden kapı vurulur.)

RAHİP LAWRENCE

Kalk, kapı vuruluyor. Saklan Romeo'cuğum.

ROMEO

Hayır, saklanmıyacağım, inliyen yüreğin nefesi sis gibi sarmadıkça beni, araştıran gözlerden gizlemedikçe.

(Kapı 'vurulur.)

RAHİP LAVVRENCE

Bak nasıl vuruyorlar! —Kim o? Romeo, kalk, yakalanacaksın. —Durun biraz! —Kalk ayağa!

(Kapı vurulur.)

Yazıhaneme koş! -Geliyorum! —Hay Allah! Ne çılgınlık!
Geliyorum, geliyorum!

(Kapı vurulur.)

Kim bu kapıyı böyle çalan? Nerden geliyorsun? Ne istiyorsun?

DADI *(Dışardan)*

İçeri gireyim, anlarsın niçin geldiğimi. Lady Juliet gönderdi beni.

RAHİP LAVVRENCE Hoş geldin öyleyse.

(Dadı girer.)

DADI

Ah kutsal rahip, söyle bana, kutsal rahip, nerde hanımımın efendisi, Romeo nerde?

RAHİP LAWRENCE İşte gözyaşlarıyla sarhoş yatıyor yerde.

DADI

Ah, o da hanımımın durumunda. Tıpkı onun durumunda!

RAHİP L A W R E N C E

Ah, ne hüzünlü benzeyiş! Ne acınacak durum?

DADI

O da böyle yatıyor, hıçkırıp ağlıyor, ağlayıp hıçkırıyor. Kalk, kalk ayağa, erkeksen kalk; Juliet'in hatırı için, onun hatırı için kalk da dik dur. Neden böyle derin bir umutsuzluğa düşüyorsun ?

ROMEO

Dadı!

DADI

Ah efendiciğim, efendiciğim! Ne yapalım, öiüm her şeyin sonu.

ROMEO

Juliet' mi dedin! Nasıl, ne yapıyor? Çocukluk dönemindeki sevincimizi akrabasından birinin kanıyla lekeledim diye katil gözüyle bakmıyor mu bana? Nerde kendisi? Ne yapıyor? Benim gizli eşim ne diyor bizim iptal edilen aşkımıza?

DADI

Ah, ne desin efendiciğim, ağlıyor da ağlıyor, bir yatağa düşüyor bir ayağa fırlıyor; Tybalt diye bağırıyor bazan-, sonra da Romeo'ya sesleniyor, derken yere kapaklanıyor yine

ROMEIO

Sanki bu ad, bir tüfeğin öldürücü namlusundan fırlayan kurşun gibi öldürdü kızını, o adın lânetli eli de akrabasına kıydı. Söyle pederim, söyle bu vücudun hangi aşağılık yerinde barınıyor bu ad, söyle de o iğrenç yeri paramparça edeyim.

(Kılıcını çeker.)

RAHÎP LAWRENCE

İndir şu umutsuz elini! Sen erkek değil misin ?

Erkek olduğunu haykırıyor görünüşün, ama gözyaşların kadınca; çılgın davranışların yırtıcı bir hayvanın bilinçsiz öfkesini hatırlatıyor.

Erkek kalıbına yaraşmıyan bir kadın!

Erkeğe de kadına da benziyen bir canavar!

Beni şaşırtıyorsun. Kutsal görevim üstüne and içerim, daha sağlam yaradılışlı bilirdim seni.

Tybalt'j sen mi vurdun? Kendini mi öldüreceksin?

Senin varlığınla yaşayan karına kıyacak mısın bu iğrenç nefreti kendine yönelterek?

Neden dil uzatıyorsun doğumuna, yere, göğe?

Doğum, yer, gök, bu üçü sende birleşiyor diye mi

üçünü de elden çıkarmak istiyorsun?
Yazık, yazık! Ayıp ediyorsun
kalıbına, sevgine, zekâna karşı;
bol parasını yerinde kullanmıyan
bir tefeci gibi davranıyorsun,
oysa donatman gerek güzelliğini, sevgini, aklını,
Erkek yiğitliğinden uzaklaşan
mumdan bir sekilmiş meğer kalıbın.
Üstüne titremeye söz verdiğin sevgiyi öldürmekle
o sevgi andının boş bir yalan olduğunu
göstermiş olacaksın.
Kalıbının ve âşkının süsü olan aklın,
ikisini de çarpıtarak,
acemi bir askerin barutluğundaki barut gibi
tutuşuyor bilgisizliğin yüzünden,
kendi silâhınla paramparça oluyorsun.
Kalk oğlum kalk! Demin uğruna can vermek istediğin
Juliet yaşıyor, mutlu olman gerek bunun için.
Tybalt seni öldürmek istiyordu,
sen onu öldürdün, bunun için de mutlu olman gerek.
Seni ölümle tehdit eden yasa dostun oluyor,
sürgüne çeviriyor cezanı,
bunun için de mutlu olman gerek.
Bir yığın mutluluk konuyor sırtına,
bütün ihtişamıyla sana gülüyor talih;
ama sen, şımarık, somurtkan bir yosma gibi
surat asıyorsun talihine, aşkına.
Dikkat et, dikkat, pek sefil can verir böyleleri.
Hadi, sözleştiğiniz gibi, git sevgiline,
odasına çıkıp avut kendisini,
Ama sakın geç kalmıyasın,

sonra nöbetçi korlar, geçemezsin Mantua'ya.

Ben bir yolunu bulup evlenmenizi açıklayıncaya, tarafları barıştırıp prensin affını sağlayıncaya dek kalırsın orda, sonra biz seni çağırırız.

Giderken duyduğun kederin

bin katı bir sevinçle dönersin o zaman.—

Sen önden git, dadı, hanımına selâm söyle,

ev halkını erkenden yatırmaya baksın; derin acı zaten çabucak uyulacaktır onları. Romeo geliyor.

DADI

Ah Tanrım, keşke bütün gece burda kalabilsem de en güzel öğütleri dinleyebilsem. Ah, bilgi başka şeymiş meğer!

Efendim, hanımına söylerim geleceğinizi.

ROMEO

Peki, tatlıma söyle de hazırlansın beni azarlamaya.

DADI

Buyrun, efendim, size vermemi söyledi bu yüzüğü, Hadi, acele edin, çünkü çok geç oluyor.

(Çıkar.)

ROMEO

Cesaretim yeniden doğdu bununla!

RAHİP LAWRENCE

Hadi artık. İyi geceler. Durumun şöyle:

ya nöbetçiler konmadan hemen kaç, ya da

şafak sökerken kılık değiştirip öyle çık şehirden.

Mantua'da kal. Ben uşağını bulur,

zaman zaman sana bildiririm

burda olup bitenleri. Ver elini, geç oldu.

Güle güle. İyi geceler.

ROMEO

Şimdi sevinçler üstü bir sevinç beklemeseydi beni, acı olurdu böyle çabucak bırakıp gitmek seni. Hoşça kal.

(Çıkarlar.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin evinde bir oda. (Capulet, Lady Capulet ve Paris girerler.)

CAPULET

Efendim, öyle mutsuz olaylarla karşılaştık ki, vakit bulamadık konuyu kızımıza açmaya. Düşünün ki, akrabası Tybalt'ı bizim gibi o da pekçok severdi. Eh, ölmek için doğmuşuz. Çok geç oldu, bu gece inmez artık. Siz olmasaydınız, inanın, bir saat önce yatmıştım ben de.

PARİS

Aşka vakit kalmıyor böyle acı günlerde, iyi geceler, hamfendi; saygımı bildirin kızınıza.

LADY CAPULET

Bildiririm, sabah erken de öğrenirim düşüncesini; bu gece kederinden odasına kapandı.

CAPULET

Kont Paris, kızımın sevgisi üstüne şimdiden söz verebilirim size. Her konuda olduğu gibi, bunda da sözümünden dışarı çıkmaz sanırım; sanırım da ne söz, hiç kuşku yok. — Hanım, yatmadan önce yanına çık da oğlum Paris'in sevgisini bildir kendisine, sonra ona söyle de, gelecek çarşambaya.... durun bakayım, bugün günlerden ne?

PARİS

Pazartesi efendim.

CAPULET

Pazartesi mi! Ha ha! Öyleyse, çarşamba pek yakın, perşembe olsun. Evet, söyle ona, perşembeye evlenecek bu soylu kontla.

Hazırlanabilir misiniz, pek mi acele yoksa?
öyle törene filan kaçmayız, bir iki dost yeter;
malûm a, Tybalt daha yeni öldü;
akrabamız olduğundan, fazla şenlik yaparsak
önem vermedik sanırlar ölümüne.

Onun için beş altı dostumuzu çağırırız,
olur biter. —Peki, siz ne diyorsunuz perşembeye?
PARİS Keşke yarın perşembe olsaydı efendimiz.

CAPULET

Tamam. Perşembe olsun öyleyse. — Hanım, sen de yatmadan Juliet'in yanına çık, bu düğün gününe hazırla kendisini. — Güle güle efendim. — Işık getirin odama, hey! Vakit öyle geç olmuş ki, pek erken.diyeceğiz birazdan.— iyi geceler.

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin bahçesi.

(Yukarda, pencerede Romeo ile Juliet görünürler.)

JULIET

Gidiyor musun ? Sabah yakın değil daha. Kulağının ürkek boşluğuna işleyen bülbüldür, tarlakuşu değil. Şu nar ağacında öter her gece. İnan bana sevgilim, bülbüldü öten.

ROMEO

Sabahın habercisi tarlakuşuydu öten, bülbül değil. Bak sevgilim, doğu bulutlarına dantel işleyen şu hain ışıklara bak. I* Gecenin kandilleri sönmüş, neşeli gün parmak uçlarına basarak duruyor dumanlı dağ başlarında: Ya gidip yaşamalı, ya kalıp ölmeliyim.

JULIET

O gördüğün ışık günışığı değil, biliyorum; bu gece sen Mantua'ya giderken meşale tutup yolunu aydınlatsın diye güneşin saldığı bir göktaşđ o gördüğün. Onun için kal daha; hemen gitmen gerekmez.

ROMEO

Varsın yakalasınlar, varsın öldürsünler beni, umurumda değil, sen öyle istedikten sonra.

Şu ağartı sabahın gözü değil derim, ayın alnından düşen soluk bir yansıma ancak; başımızın üstündeki gökkubbeyi çınlatan ezgiler de tarlakuşunun değildi.

Gitmekten çok, kalmak istiyorum" ben.

Gel, ölüm, buyur! Juliet öyle istiyor.

Nasıl canım? Hadi konuşalım. Sabah olmadı daha.

JULIET

Oldu. oldu, kaç artık, git, uzaklaş! Tarlakuşudur bu, böyle bozuk öten, uyumsuz, tiz sesler çıkaran. Tarlakuşu güzel taksim yapar der bazıları. Bu öyle değil, çünkü ayırıyor bizi. Yine derler ki, tarlakuşu çirkin kurbağayla göz değiştirirmiş; ah, ses değiştirseleler keşke, değil mi ki kucaklaşmamıza son veriyor, sabah şarkısıyla burdan uzaklaştırıyor seni! Ah, git artık; ortalık gittikçe ağarıyor.

ROMEO

l Ortalık ağardıkça bahtımız kararıyor!

(Dadı girer.)

DADI

Küçük hanım!

JULIET

Ne varmadı?

DADI

Hanım annen odana geliyor.

Şafak söktü, dikkat et, kolla sağı solu.

(Çıkar.)

JULIET

Öyleyse, ey pencere, ışık içeri girsin de çıksın hayat dışarı.

ROMEO

Hoşça kal, hoşça kal!

Bir öpücük daha ver de ineyim.

(iner.)

JULIET

Gidiyorsun ha? Sevgilim, efendim, ah, kocam, dostum! Her gün, her saat haber almalıyım senden, çünkü bir dakkada nice günler var, Ah, bu hesapla pek yaşlanmış olacağını

Romeo'mu bir daha görünceye dek!

ROMEO

Hoşça kal!

Sana selâmımı, aşkımı iletcek

hiç bir fırsatı kaçırmıyacağım!

JULIET

Ah, bir daha görüşebilecek miyiz dersin?

ROMEO

Hiç kuşku yok; bu çekilen acılar da tatlı tatlı konuşmaya yarayacak ilerde.

JULIET

Tanrım! ne kötüye yoran bir ruhum var! Aşağı indin ya, şimdi ben seni

mezar dibindeki bir ölü gibi görüyorum sanki,

ya gözlerim yanılıyor, ya sen solgun görünüyorsun.

ROMEO

İnan ki sevgilim, sen de öyle görünüyorsun bana. Kanımızı içiyor keder. Allaha ısmarladık, Allaha ısmarladık!

(Çıkar.)

JULIET

Ey talih, talih! Bütün insanlar dönek derler sana. Döneksen, bağlılığıyla ün salmış birini ne yapacaksın? Dönek ol, ey talih! O zaman belki fazla tutmaz, geri yollarsın onu.

LADY CAPULET (*içerden*) Kalktın mı, kızım? ..

JULIET

Kim o çağırın? Annem mi ne? Niçin erken indi böyle, ya da neden erken kalktı? Onu buraya getiren alışılmamış sebep ne ola ki ?

(*Lady Capulet girer.*)

LADY CAPULET

Ne o, nasılsın Juliet?

JULIET

İyi değilim efendim.

LADY CAPULET

Kuzeninin ölümüne mi ağlıyorsun hâlâ? Gözyaşlarıyla mezarından mı çıkaracaksın onu? C'karsan bile yaşatamazsın ki! Artık yetişir. Ölçülü keder sevgiyi gösterir, ama ölçüsüz keder akılsızlığa işaretir.

JULIET

Böyle acı bir kayıba
4oya doya ağlıyayım bırakın da.

LADY CAPULET

Kaybı duyarsın böylece, ama
kaybına ağladığın dostu duyamazsın ki.

JULIET

Ama kaybını duydukça o dost için ağlamamak elde değil ki.

LADY CAPULET

Ah kızım, onun ölümünden çok
ona kıyan alçağın yaşamasına ağlıyorsundur.

JULIET Hangi alçağın efendim?

LADY CAPULET

Hangisi olacak, Romeo'nun!

JULIET (*Kendi kentline*) Fersah fersah uzak olsun o, alçaklıktan! Tanrı affetsin! Ben bütün gönlümle affettim. Yine de onun kadar acı veren olmadı gönlüme.

LADY CAPULET

Alçak katil yaşıyor da ondan.

JULIET

Evet efendim, kollarımın uzanamıyacağı yerde: keşke ben alsam kuzenimin öcünü!

LADY CAPULET

Onun öcünü alacağız, hiç merak etme: ağlama artık. O alçağın sürüldüğü Mantua'ya öyle birini yollar, ona öyle değişik bir şey tattırırım ki, çok geçmeden yoldaş olur Tybalt'a. O zaman, sanırım için rahat eder.

700

JULIET

Doğrusu, içim rahat etmez hiç bir zaman Romeo'yu görmedikçe ben., ölü sanki zavallı gönlüm bir akrabanın acısından.

Efendim, siz götüreceksin adamı bulursanız, ben öyle bir zehir hazırlarım ki alır almaz derin bir uykuya dalar Romeo.

Ah bilerseniz yüreğim neler çekiyor Romeo'nun adını işitip yanına gidemedikçe, Tybalt'a beslediğim sevginin öcünü onun gövdesi üstünde alamadıkça!

LADY CAPULET

Sen hazırla zehiri, ben adamı bulurum. Neyse, sevinçli haberlerim var sana kızım.

JULIET

Böyle sıkıntılı bir zamanda sevinç hoş olur. Nedir bu haberler, lütfen söyler misiniz efendim?

LADY CAPULET

Eh, doğrusu pek düşünceli bir baban var yavrum; seni bu acıdan uzaklaştırmak için ne senin beklediğin ne benim umduğum apansız bir sevinç günü seçti.

JULIET

Hayırlısıyla efendim, ne günüymüş bu?

,LADY CAPULET

Bak yavrum, bu perşembe sabah erkenden, o yiğit, genç ve soylu kişi, Kont Paris'le nikâhınız kıyılacak Sen Piyer Kilisesinde, onun mutlu eşi olacaksın.

JULIET

Ben de Sen Piyer Kilisesi, hatta, Sen Piyer üstüne yemin ederim ki, onun mutlu eçi olmayacağım orada.

Kocam olacak kişi gelip aşkını bildirmeden evlenmem gerekiyor; şaşıyorum bu aceleye! N'olur, efendim ve babam olana söyleyin, evlenmiyeceğim daha; evlensem bile, yemin ederim, Kont Paris'le evlenmektense, nefret ettiğimi bildiğiniz Romeo'yla evlenirim daha iyi. Doğrusu önemliymiş haberleriniz!

LADY CAPULET

İşte geliyor baban, kendin söyle, gör bakalım nasıl karşılıyacak cevabını.

(Capulet ile Dadı girerler.)

CAPULET

Güneş batınca, gökten yere çığ yağar;
ama kardeşimin oğlur batınca

yağmurlar boşanıyor.

Bak hele! Fıskiye misin kızım? Hâlâ gözyaşı ha? Sağnak üstüne sağnak ha? Küçücük gövdenle tekne, deniz ve yol olmaya kalkıyorsun; çünkü, deniz diyebileceğim şu gözlerin hâlâ gelgit halinde; tekne de vücudun, bu tuzlu tufanda yelken açmış; yellerse, iç çekişlerin; yeller gözyaşlarıyla gözyaşlarm yellerle coştukça, ortalık birdenbire dinmezse altüst olur fırtınaya tutulmuş gövden.

Ee, hanım, kararımızı bildirdin mi ona?

LADY CAPULET

Evet efendim, ama istemiyor, teşekkürler ediyor size. Budala! Mezarıyla evlenesice!

CAPULET

Dur hele! anlamadım hanım, anlamadım. Nasıl! istemiyor mu? teşekkürler etmiyor mu bize? Gurur duymuyor mu ? Biz ona, değersiz olduğu halde, öylesine değerli bir koca seçtik, mutlu saymıyor mu kendisini ?

JULIET

Gurur duymuyorum, ama teşekkür borçluyum. Nefret ettiğim şeyden gurur duyamam hiç bir zaman. Ama teşekkürler ederim sevgi niyetine sunduğunuz nefrete bile.

CAPULET

Nasıl, nasıl! Ne saçma mantık! Ne bunlar böyle! Yok «gurur»muş, yok «teşekkür ederim»miş, teşekkür de etmezmiş, gurur da duymazmış! Bana bak küçük hanım: Teşekkürden, gururdan filan anlamam ben; bu perşembe Paris'le birlikte Sen Piyer Kilisesine gitmeye hazır ol, yoksa

seni sedyeyle sürüklerim oraya. Defol karşımdan kokmuş!
Solgun maskara! Defol, donyağı suratlı seni!

LADY CAPULET

Ayıp, ayıp! Çıldırdınız mı ne?

JULIET

Babacığım, diz çöküp yalvarıyorum size, diyecek sözüm var,
n'olur, dinleyin beni.

CAPULET

Yıkıl karşımdan maskara! Saygısız sefil! Beni dinle: Ya
perşembe günü kiliseye gidersin, ya da bir daha bakmazsın
benim yüzüme. Lâf istemem, cevap vermek, karşılık vermek
yok; elim kaşınıyor ha! Hanım, biz kendimizi pek mutlu
saymazdık Tanrı bize bir tek bu çocuğu verdi diye; şimdi
görüyorum ki bu da çökmüş, ona sahip olmak da belâya
uğramakmış. Çekil ordan uğursuz!

DADI

Ulu Tanrım bağışlayıp korusun!

Onu böyle paylamakla ayıp ediyorsunuz efendim.

CAPL'LET

Peki nedenmiş, akıl ebesi? Sen tut bakalım çeneni! Git
de o dedikoducularınla çene çal sen, hadi!

DADI

Ben kötü bir şey demedim ki.

CAPULET Hadi, iyi geceler!

DADI

Konuşmak da mı yasak?

CAPULET

Kes sesini, çenesi düşük budala! Sen git de bu bilgiçliği
dedikoduculara sat, bize gereği yok burada.

LADY CAPULET

Fazla öfkeleniniz.

CAPULET

Hey ya Rabbi, deli olacağını!

Gece gündüz, çalışırken, dinlenirken,
yalnızken, kalabalık içindeyken
onu evlendirmektir biricik kaygım. Şimdi tam
soylu bir aileden, mal mülk sahibi,
genç, iyi eğitim görmüş, hani ne derler,
saygıdeğer özelliklerle donanmış,
bir erkekte istenen her şeyi
kendinde toplayan bir damat bulayım da,
bu gözü sulu, şımarık budala, bu sızlanan kukla,
tam talihin lütfuna uğramışken,
karşıma geçip tuttursun: «ben evlenmiyeceğim»,
«ben sevemem», «çok gencim daha»,
«yalvarırım, bağışlayın beni». Bana bak,
evlenmezsen, iyice bağışlarım seni: o zaman
istediğin yerde otlar, evimde kalamazsın,
düşün taşın, şakam yoktur benim.

Perşembe yaklaşıyor, elini yüreğine koy düşün:

Kızımsan, dostuma vereceğim seni, kızım değilsen, çekil git,
dilen, aç kal, geber sokaklarda; yemin ediyorum, seni hiç bir
zaman tanımam, benim olan şeyden hiç bir zaman fayda
gelmez sana, bilesin. İyi düşün. Ben tükürdüğümü yalamam.

(Çıkar.)

JULIET

Acımın ta derinlerine işliyecek merhamet kalmadı mı bulutlar
üstünde? Canım anneciğim, atmayın beni sokağa! Geciktirin
bu düğünü bir ay, bir hafta; olmazsa, gelin yatağını, Tybalt'ın
yattığı o karanlık lahdin içine serin.

LADY CAPULET

Benimle konuşma, ağzımı açmaya niyetim yok. Ne istersen onu yap, ilgim kalmadı seninle.

(*tfkar.*)

JULIET

Tanrım! —Ah dadı! Nasıl önlenecek bu? Kocam yerde, yeminim gökte; kocam yerden ayrılıp gökten yollamadıkça, yeryüzüne nasıl döner o yemin? Avut beni, akıl ver bana. Yazık! Yazık! Gökler bencileyin zayıf bir yaratığa böyle oyun oynasın! Ne diyorsun buna? Sevinç verecek sözün yok mu hiç? Avut biraz dadı.

DADI

Peki öyleyse, dinle beni: Romeo sürüldü; dünyada geri gelip seni istiyemez; gelse bile, gizli gelmek zorunda. Değil mi ki durum böyle, en iyisi Kontla evlenmen bana kalırsa. Hem bu öyle yakışıklı bir adam ki, Romeo tırnağı bile olamaz .onun. Paris'teki o yeşil, o keskin, o güzel gözler, kartalda bile yoktur, küçük hanım. Allah belâmı versin, bu ikinci evlilik mutlu kılacak seni. Neden dersen, birinciden bin kat üstün, hem üstün olmasa bile, öldü birinci kocan, ya da öldü sayılır; ha var ha yok, faydası dokunmadıktan sonra!

JULIET

Yürekten mi söylüyorsun bunları?

DADI

Hem yürekten hem candan. Yalansa, kahrolsun ik*isi de.

JULIET

Amin!

DADI.

Ne?

JULIET

Hiç, pek güzel avuttun beni. içeri gir de anneme de ki: Babamı üzdüğüm için, günah çıkarmak üzere Rahip

Lawrence'in hücreesine gidiyorum.

DADI

Olur, söylerim, nasıl akıllandın bak! (*Çıkar.*)

JULIET

Lanet cadı! Seni iğrenç ifrit seni! Sözümden dönmemi istemen mi daha büyük günah, yoksa bin kez göklere çıkardığın efendimi aynı dille yerlere batırman mı?— Uğurlar olsun, akıl hocası! Yollarımız ayrılıyor seninle. — Rahibe gidip bulacağı çareyi öğreneyim; çıkar yol yoksa, kendimi öldürmeye gücüm var benim. (*Çıkar.*)

DÖRDÜNCÜ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Verona. Rahip Lawrence'in hücresi. (Rahip Lawrence ile Paris girerler.)

RAHİP LAV/RENCE Perşembeye mi efendim? Vakit pek az.

PARİS

Babam Capulet öyle istiyor.

O böyle acele ederken,

ben de ağırdan alacak değilim elbet.

RAHİP LAVVRENCE

Kızın ne düşündüğünü bilmiyorum dediniz; yol biraz dolambaçlı, hoşuma gitmedi bu.

PARİS

Pek fazla ağlıyor Tybalt'ın ölümüne, onun için sevgiden pek az söz açtım; Venüs gözyaşı dökülen bir evde gülümsemez de ondan. Efendim, kızın kendini böyle kedere vermesini tehlikeli buluyor babası; akıllıca davranarak, kızın gözyaşı selini dindirmek için düğünümüz bir an önce olsun istiyor yalnız kalınca hep düşündüğü şeyden toplulukta belki kurtulur diye. Acelemizin nedenini biliyorsunuz artık.

RAHİP LAVVRENCE (*Kendi kendine*) Keşke bilmeseydim neden gecikmesi gerek. -Bakın efendim, .işte buraya geliyor küçük hanım.

(*Jutiet girer*)

PARİS

Ne mutlu karşılaşma sevgilim, eşim benim!

JULIET

Bu dediğiniz ben evlenince olur belki efendim.

PARİS

Belki değil sevgilim, perşembeye olması gerek.

JULIET

Olması gereken olur.

RAHİP LAVVRENCE Hiç şaşmaz.

PARİS

Günah çıkarmak için mi geldiniz buraya?

JULIET

Buna cevap vermek, günahlarımı size çıkartmak olur.

PARİS

Beni sevdiğinizi inkâr etmeyin bu kutsal pedere.

JULIET

Onu sevdiğimi size itiraf edeceğim.

PARİS

Eminim edeceğinize, beni seviyorsunuz.

JULIET

Öyle olursa, arkanızdan söylenen daha değerli olur yüzünüze söylenenden.

PARİS

Zavallı yavrum, gözyaşları berbat etmiş yüzünü.

JULIET

Gözyaşları büyük bir zafer kazanmadı bununla, onlar bozmadan da yüzüm çirkindi yeterince.

PARİS

Bu cevabın yaşıardan fazla haksızlık ediyor yüzüne.

JULIET

İftira değil ki efendim, doğrunun ta kendisi, ne söylediyse!
yüzüme karşı söyledim ben.

PARİS

Yüzün benimdir, sen de iftira ettin ona.

JULIET

Olabilir, benim değil çünkü.

Şimdi vaktiniz uygun mu kutsal pederim?

Yoksa akşam duasından sonra mı gelsem?

RAHİP LAVVRENCE

Vaktim uygun, düşünceli kızım, gel.— Yalnız kalmamızı
dileyebilir miyim efendim?

PARİS

Tanrını ibadeti bozmaktan korusun beni! Juliet, perşembe
sabahı seni erkenden kaldırırım. Allaha ısmarladık o vakte
kadar: bu kutsal öpücüğü kabul et.

f Çıkar.)

JULIET

Ah, kapayın kapıyı, sonra da gelip ağlayın benimle. Ne umut
kaldı, ne çare. ne kurtuluş!

RAHİP LAVVRENCE

Ah Juliet, biliyorum kederini! Aklımın sınırlarını aşıyor bu;
duydum ki perşembeye bu kontla evlenmen gerekiyormuş, hiç
bir şey gıciktiremezmiş bunu.

JULIET

Du)duklarını bırak kutsal pederim, nasıl önliycbilirim bunu,
onu sövle sen.

Aklınla bir çare bulamıyacaksan,
kararımın akıllıca olduğunu söyle de

ben bulayım çareyi şu hançerle.
Gönüllerimizi Tanrı birleştirdi, ellerimizi sen;
kendi elinle Romeo'ya bağladığın bu el
başka bir iş görmeye kalkmadan,
ya da gönlüm alçakça bir isyanla
başkasına dönmeden, bu hançer
işini bitirsin elimin de, gönlümün de.
Onun için, uzun yılların görgüsüne dayanarak,
akıl ver bana; yoksa bak, bu kanlı hançer,
acılarımla benim aramda hakem rolü oynayacak,
uzun ömrünün ve sanatının
şerefli bir sonuca erdiremediği bu durumu
bir karara bağlıyacak. Geç kalma, söyle hadi.
Sözlerin, çareden haber vermiyecekse,
ölmeye can atıyorum ben.

RAHİP LAWRENCE

Dur kızım, bir umut görür gibiyim. Ama önlemek istediğimiz
şey kadar korkunç bir çaba gerektiren bir şey bu. Kont Paris'le
evlenmektense kendi canına kıyacak kadar istem gücü varsa
sende, bu utancı defetmek için ölüme benzer bir şeyi göze
alabilirsin: Ölümden kaçmak için, ölümlle cebelleşeceksin.
Gözün kesiyorsa, çareyi sunayım sana.

JULIET

Ah, Paris'le evlenmektense, söyleyin de şu kulenin tepesinden
atayım kendimi; haydutlar yatağında gezeyim, yılan
yuvalarında gizleneyim ya da; homurdanan ayılarla zincire
vur beni, ya da geceleyin mezarlık mahzenine kapat, ölülerin
takırdayan kemikleriyle, çürümüş bacaklar, çenesiz sarı
kafalarla örtülü kalayım baştan aşağı; ya da emret,
yeni kazılmış bir mezara girip kefeni içine saklanayım
ölünün. İşitmesi bile tüyler ürperten bu şeyi korkmadan,

durumsamadan yapmıya hazırım, tek lekesiz bir eş olarak
kalayım canım sevgilim için.

RAHİPLAWRENCE

Dur öyleyse, eve dön, neşeli ol,
Paris'le evlenmeye razıyım de.

Yarın çarşamba; yalnız yatmaya bak yarın gece,
dadın senin odanda uyumasın.

Al bu şişeyi, yatağa girer girmez
içiver bu damıtılmış içkiyi;

bütün damarlarında soğuk ve uyuşturucu
bir şeyin aktığını duyacaksın hemen;

nabzının tabiî atışı duracak;

sıcaklık gibi, solumak gibi şeyler
kalmıyacak yaşadığını gösteren.

Dudaklarınla yanaklarındaki güller
solup küle dönecek; hayatın gündüzünü

nasıl kapar ölüm, tıpkı onun gibi,
gözlerinin pancurlan inecek;

her bir yerin, o ince yönetimden yoksun kalıp
ölüm gibi görünecek, soğuk ve kaskatı.

Bu ölümden ödünç alınan görünüşü

tam kırk iki saat sürdüreceksin,

derken uyanacaksın, tatlı bir uykudan uyanırcasına.

Güvey sabahleyin seni kaldırmaya geldiğinde,

yatağında ölü bulacaklar seni. Sonra,

ülkemizin geleneğine uygun olarak,

en güzel giysilerin içinde, yüzün açık,

bir tabuta koyacaklar seni,

bütün Capulet'lerin yattığı

o eski mahzene götürecekler.

Bu arada ben, senin uyanman yaklaşırken,

durumu mektupla bildireceğim Romeo'ya,
derken o buraya gelecek; ikimiz ,
senin uyanmanı bekliyeceğiz, aynı gece Romeo alıp
Mantua'ya götürecektir seni. Kararsızlık, ya da kadınca bir
korku bu işleri yaparken yüreğini gevşetmezse, dediğim yol
kurtarır seni bu şimdiki utançtan.

JULIET

Ver, ver! Korkunun sözünü etme bana!

RAHİP LAVVRENCE

Hadi git artık; güçlü ol,
ayak dire bu aldığın kararda.

Ben hemen bir mektup yazıp
rahibin biriyle yollıyayım kocana, Mantua'ya.

JULIET

Aşk bana güç verecek, bu güç de başarmamı sağlayacak
benim! Hoşça kal sevgili pederim.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

Aynı yer. Capulet'lerin evinde bir salon.

(Capulet, Lady Capulet, Dadı \c uşaklar girerler.)

CAPULET

Adı burda yazılı konukları davet et.—

(Bir uşak çıkar.) Sen de git, yirmi tane usta ahçı bul bana.

II. UŞAK

Hiç kötü ahçı getirir miyim efendim: önce bir denerim:
parmağını yalıyor mu, yalamıyor mu.

CAPULET

O ne biçim deneme öyle?

H. UŞAK

Aman efendim, ahçı dediğin parmağını -yalamıyorsa, ondan
hayır gelmez; bu yüzden parmağını yalamıyanla benim işim

yok.

CAPULET

Haydi bakalım çık yola. —

(II. U^{ak} çıkar.)

Bu kez pek hazırlıksız olacağız.

Nasıl, kızım Rahip Lawrence'a mı gitti?

DADI

Evet efendim,

CAPULET

İyi, belki rahibin bir faydası dokunur. İnatçı kız, şımarıklık ediyor boş yere.

(Jitliet girer.)

DADI

Rahibin yanından nasıl sevinçli geliyor bakın.

CAPULET

Vay benim dik kafalım! Nerelerde oyalandın?

JULIET

Size ve emirlerinize saygısızca karşı gelerek işlediğim günah için nedamet getirmeyi kendime öğrettiğim yerde. Rahip Lavvrence ayaklarınıza kapanıp af dilememi buyurdu.

Affedin, yalvarırım size! Sözüünüzden dışarı çıkmıyacağım bundan böyle.

CAPULET

Kontu çağırın, söyleyin kendisine:

bu bağı yarın sabah sağlama bağlıyacağım.

JULIET

Lawrence'in hücresinde rastladım genç kontu, alçak gönüllülük sınırını aşmadan, uygun sevgiyi gösterdim elimden geldiğince.

CAPULET

Memnun oldum, çok iyi, kalk ayağa. Böyle olmalı işte. —Ben kontu göreyim, Hadi diyorum size, gidip getirin kontu. — inan olsun, bu saygıdeğer, kutsal rahibe bütün şehrimiz derin bir gönül borcu duyuyor.

JULIET

Dadı, odama gelir misin benimle? Yarın beni donatmaya gerekli uygun süsleri seçmeme yardım edersin.

LADY CAPULET Hayır, perşembeden önce olmaz, vakit var daha.

CAPULET Git dadı, git onunla. —Yarın kiliseye gideceğiz. *(Juliet ile Dadı çıkarlar.)*

LADY CAPULET

Hazırlığımızı bitiremiyeceğiz. Geceye ne kaldı ki.

CAPULET

Sus, kolları bir sıvadım mı,

her şey yoluna girer, inan bana kancığım.

Sen Juliet'e git de yardım et süslenmesine.

Bu gece bana yatmak yok, yalnız bırak beni.

Ev hanımlığını ben yapayım bu sefer de.

Hey! Kimseler kalmamış,

Eh, Kont Paris'e kendim gideyim bari,

yarına hazırlıyayım onu. Şu aksi kız yola geleli şaşılasi bir hafiflik var yüreğimde.

(Çıkarlar.)

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Juliet'in odası. (Juliet ile Dadı girer.)

JULIET

Sahi, bu giysiler hepsinden güzel; ama dadıcığım,

n'olur beni yalnız bırak bu gece;

çapraşık ve günah yüklü olduğunu

pek güzel bildiğin durumuma

göklerin gülümsemesi için
dualar etmem gerek.

(Lady Capulet girer.)

LADY CAPULET

Nasıl, işiniz çok mu? Yardımımı ister misiniz?

JULIET

Hayır efendim. Yarın için gereken şeyleri hazırladık, izin verirsiniz, artık yalnız kalayım; dadım bu gece sizin yanınızda bulunsun, eminim işiniz başınızdan aşmıştır bu apansız gelen tören yüzünden.

LADY CAPULET iyi geceler. Hadi yat, dinlenmen gerek.

(Lady Capulet ile Dadı çıkarlar.)

JULIET

Elveda! —Allah bilir bir daha ne zaman görüşürüz.

Hayat sıcaklığını âdeta donduran
soğuk bir korku ürpertiyor damarlarımı;
geri çağırayım onları da, beni avutsunlar.

Dadı!— Ama onun ne işi var burada?

Bu acıklı sahneyi tek başıma oynamalıyım. —

Gel şişe!-

Ya bu ilâcın hiç etkisi olmazsa?

O zaman evlenecek miyim yarın sabah?

Hayır, hayır, onu bu önler: sen dur orda?—

(Hançeri yatağın ünlüne kor.)

Ya bu zehirse, ya rahip beni daha önce

Romeo'yla evlendirdi diye,

bu evlenme işinde rezil olmaktan korkuyorsa.

beni öldürmek için kurnazca hazırladıysa bunu?

Korkarım öyle; yine de, olamaz diyorum,

çünkü denenmiş, kutsal bir kişidir o,

Peki, beni mezara koyduklarında, olur a,

Romeo beni kurtarmaya gelmeden uyanırsam?
Ne korkunç bir ihtimal!
İçine temiz hava girmeyen o mahzende
tıkanıp kalmaz mıyım o zaman,
Romeo'm gelmeden boğulup ölmez miyim?
Sağ kalsam bile, ah, olamaz mı,
ölüm ve gecenin doğuracağı korkunç hayaller,
yüz yıllar boyunca ölmüş bütün atalarımın
yığın yığın kemiklerini saklayan o mahzenin,
daha toprağa yeni verilmiş, kefeninde çürüyen
kanlar içindeki Tybalt'ın yattığı yerin dehşetiyle
birlikte,
- orda ruhlar gezinirmiş, gecenin bazı saatlerinde —
ah, ah, olamaz mı ki,
böyle erken kalkınca, iğrenç kokuları
ve topraktan sökülen adamotlarının
çıgıllıklarını duyarsam,
— ah, çıldırmış bunları işitenler —
uyanırsam, bütün bu korkularla çevrilince.
aklımı kaçırmaz mıyım ben?
Deliler gibi oynamaz mıyım atalarımın kemikleriyle?
Yaralı Tybalt'ı kefeninden çıkarmaz mıyım?
sonra ya bu cinnet halinde,
akrabamdan birinin kemiğini sopa gibi kavrayıp
dağıtırsam beynimi?
İşte bak! kuzenimin hayalini görüyorum galiba,
kılıcının ucuyla vücudunu şişleyen
Romeo'yu arıyor. —Dur Tybalt, dur! —
Geliyorum Romeo! Şerefine içiyorum bunu!
(Perdeler arasından yatağa düşer.)

DÖRDÜNCÜ SAHNE

Ayın yer. Capulet'lerin evinde bir salon. (Lady Capulet ile Dadı girerler..)

LADY CAPULET Su anahtarları al da, biraz daha baharat getir dadı.

DADI

Mutfaktan hurma ile ayva istiyorlar.

(Capulet girer.)

CAPULET

Haydi kalkın artık, kalkın! İkidir ötüyor horoz, sabah çanı çalındı, saat üç. Angelika'cığım, fırındaki etlere bakıver. Masraftan kaçınmayın.

DADI

Hadi ordan, kadın işine sokmayın burnunuzu, gidin yatın siz; yoksa yarın hasta olursunuz bu geceki uykusuzluk yüzünden.

CAPULET

Hayır, olmaz. Bundan önemsiz şeyler için sabahladım da, bir kez olsun hastalanmadım.

LADY CAPULET

Öyle, siz de gece kuşuymuşsunuz zamanında, ama böyle sağı solu koüamıyasınız diye artık kollıyacağım ben sizi.

(Lady Capulet ile Dadı çıkarlar.)

CAPULET

Ah bu kıskançlık, kıskançlık!

(Üç dört uşak şişler, odunlar ve sepetlerle girerler.)

Hey, dostum, nedir onlar?

[.UŞAK

Alıcıya gidiyor efendim, ama nedir, bilmiyorum.

CAPULET Çabuk olun. çabuk olun!

(1. Uşak çıkar.)

Bana bak, git daha kuru odunlar getir. Peter'i çağır da yerini göstersiz sana.

II. UŞAK

Odunların yerini bulacak kafam var efendim, Peter'i ne diye rahatsız edeyim?

(Çıkar.)

CAPULET

Güzel-söyledin, aferin! Seni köftehor!

Seni odun kafalı seni! —Vay canına, sabah oldu.

Nerdeyse kont gelir çalgıcılarla,
çünkü bana öyle demişti.

(içerden çalgı sesi gelir.)

İşte yaklaşıyor. -

Dadı! Hanım! -Hey! -Sana diyorum dadı!

(Dadı girer.)

Git Juliet'i uyandır; hadi, gijdirip süsleyivcr; ben gidip Paris'le konuşayım. —Hadi çabuk, çabuk ol; güvey geldi bile; çabuk diyorum size!

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ SAHNE

Aynı yer. Juliet'in odası. (Dadı girer.)

DADI

Hanımcığım! Küçük hanım! Juliet! Amma dalmış ha!

Kuzucuğum! Hanımcığım! Ayıp sana uyku tulumu!

Yavrum, sana diyorum! Küçük hanım!

Canımın içi! Hey, gelin hanım! Ses yok ha ?

Şimdi hevesini al bakalım, bir hafta uyu;

ama yarın gece görürsün,

kont Paris kafasına koymuş bir kez,

kolay kolay uyutmaz seni.—

Tövbe ya Rabbi, ne de tatlı uyuyor!

Ama uyandırmam gerek, —Hanımcığım, hanımcığım!

Eh, kont seni yatağında yakalasin da gör,

inan olsun, bir korkutur ki seni! Öyle mi ha?
Giyimli mi ne! Giysilerini giydin, sonra da yattın ha?
Uyandırmam gerek seni! Hanımcığim, hanımcığim!
Eyvah, eyvah! Yetişin, yetişin! Hanımım ölmüş!
Vay başıma gelen! Ah, doğmaz olaydım!
İçecek bir şey verin, hey! Beyefendi, hamfendi*
(*Lady Capulet girer.*)

LADY CAPULET

Ne bu gürültü?

DADI

Ah, ne acı gün!

LADY CAPULET

Ne var, ne oldu?

DADI Bakın, bakın! Ah ne yaslı gün!

LADY CAPULET

Aman ya Rabbi! Yavrum, hayatım, biriciğim,
uyan, aç gözlerini, yoksa ben de ölürüm seninle. Yetişin,
yetişin! İmdat çağırırsana!

(*Capulet girer.*)

CAPULET

Ayıp ayıp, getirsenize Juliet'i, kocası geldi.

DADI

Öldü! Gitti! Ah öldü! Ey kara gün!

LADY CAPULET

Ah kara gün, öldü, öldü, öldü!

CAPULET

Ne! Durun bakayım! Eyvah, bitmiş! Buz gibi. Kanı durmuş,
mafsalları kaskatı. Hayat çoktan ayrılmış bu dudaklardan;
bütün kırların en güzel çiçeği üstüne vakitsiz yağın kırağı
gibi ölüm onun üzerinde.

DADI

Ah ne acı gün!

LADY CAPULET

Ah ne felâket!

CAPULET

Beni ağlatmak için onu elimden alan ölüm dilimi bağıyor,
söz söyletmiyor bana.

(Rahip Lawrence ve Paris, çalgıcılarla girer.)

RAHİP LAWRENCE

Haydi, gelin hazır mı kiliseye gitmeye?

CAPULET

Hazır, ama bir daha dönmek üzere. Ah oğlum, düğün
gününden bir önceki gece karının koynuna girmiş ölüm: bak,
orda yatıyor. Çiçektir, ama ölüm bozmuş bu bekâret çiçeğini.
Ölüm damadım benim, ölüm mirasçım artık.

O benim kızım ile evlendi; ben de ölüp ona bırakacağım
hepsini; hayat, mal mülk, hepsi ölümün.

PARİS

Bu sabahı görmeyi ben nicedir bekliyordum, bu muydu bana
göstereceği?

LADY CAPULET Lânetli, mutsuz, sefil, uğursuz! Zaman o
zahmetli yolculuğunda böylesine acı bir saat görmemiştir
daha! Biricik, ah, biricik, biricik yavrumu biricik sevincimi,
biricik avuntumu ölüm aldı elimden!

DADI

Ey acı! Ah, acı, acı gün!

Şimdiye dek gömüğüm günlerin
en karası, en acısı!

Ah bu gün, ah bu gün, ah uğursuz gün!

Böyle kara gün görülmüş mü,

ah acı gün, ah acı gün!

PARİS

Aldatılmak, ayrılmak, haksızlığa uğramak, öldürülmek!
Sensin aldatan ölüm, iğrenç ölüm,
sensin alaşağı eden, zalim, zalim ölüm!
Ey aşk! Ey hayat! Hayat değil, ölümden hayat!

CAPULET

Hor görülmek, nefrete uğramak, şehit düşmek, öldürülmek!
Ey aksi zaman, ne diye geldin de
sevencimize, huzurumuza kıydın?
Ah yavrum, yavrum! Yavrum değil, ruhum!
Öldün sen! Eyvah! Öldü çocuğum!
Onunla birlikte gömüldü sevinçlerim.

RAHİP LAVVRENCE

Sakin olun, ayıptır! Kargaşanın devası kargaşada barınmaz.
Gökle ortakınız
siz bu kıza; şimdi sizin payınızı da gök aldı,
bu da iyi oldu kızcağız için.
Siz ondaki payınızı ölümden koruyamazdınız,
oysa gök sonsuz hayat içre saklar kendi payını.
En çok istediğiniz onun ilerlemesiydi,
onun yükselmesi göğünüz oluyordu sizin.
Şimdi de, bulutların üstüne çıktığını,
gök kadar yükseldiğini görüp ağlıyorsunuz ha?
Ah, böyle sevmekle, kötü sevmiş oluyorsunuz
yavrunuzu,
öyle ki onun iyi olduğunu görmek sizi çıldırtıyor.
Uzun süre evli duran değil,
evlenip genç ölendir mutlu olan.
Gözyaşlarımızı silin de, şu güzel ölüyü
çiçeklerle süsleyin; sonra da geleneğe uyup
en güzel giysiler içre götürün kiliseye;
gerçi tabiat bizim ağlamamızı ister, ama

tabiatın gözyaşları aklın eğlencesidir.

CAPULET

Şenlik niyetine hazırlanan bütün şeyler kara bir gömme törenine hazırlık olsun; keder çanlarına dönsün çalgılarımız; düğün şölenimiz hüznü cenaze yemeğine, ilâhilerimiz somurtkan ağıtlara dönsün; gömülmüş bir cesedi süslesin gelin çiçekleri, her şey tam tersi olsun.

RAHİP LAWRENCE

Siz içeri buyurun efendim, siz de hamfendi; siz de gidin kont Paris.— Herkes bu güzel ölüyü mezarına dek izlemeye hazırlansın.

Gökler, işlenmiş bir günahdan ötürü surat asıyor size; yüce buyruklarına karşı gelip büsbütün kızdırmayın onları.

(Capulet, Lady Capulet, Paris ve Rahip Lavrence çıkarlar.)

I. ÇALGICI

Doğrusu, borularımızı toplayıp gidebiliriz artık.

DADI

Aferin çocuklar, ah toplanın, toplanın; siz de biliyorsunuz ki, acıkh bir manzara bu.

(Çıkar.)

I. ÇALGICI

Evet ama, mahfaza dediğin onarılabilir.

(Peter girer.)

PETER

Çalgıcılar, hey çalgıcılar, «Gönül Şenliği»ni, «Göni. liği»ni, yaşamamı istiyorsanız, «Gönül Şenliği»ni çalın l

I. ÇALGIÇ!

Niye Gönül Şenliğini?

PETER

Ah algıcılar, «Gönlüm kederle dolu» türküsünü söylüyor yüreğim de ondan. Ah, neşeli bir hava çalın da, avutun beni.

I. ÇALGICI

Neşeli havanın sırası mı şimdi!

PETER

Demek çalmıyorsunuz?

I. ÇALGICI Hayır.

PETER Öyleyse alırsınız.

I. ÇALGICI

Ne alıyoruz?

PETER Para mara değil elbette, bol bol küfür, aylak çalgıcı sen de!

I. ÇALGICI Hadi ordan uşak parçası!

PETER

O uşak parçasının hançeriyle tepene binersem görürsün!

Senin saçmalarına katlanacak değilim. Sana şöyle bir RE, bir FA çekersem! Anladın mı?

I. ÇALGICI

RE'den, FA'dan başladığına göre sen daha iyi anlarsın.

II. ÇALGICI

N'olur, şu hançeri yerine koy da, zekânı çıkar ortaya.

PETER

Öyleyse çıkarayım zekâmı kınından! Demir hançerimi yerine koyup, demir zekâmla canınıza okuyayım. Erkekseniz cevap verin bakalım:

Gönül yaralandı mı derin bir kederle, ruhu sardı mı hüzünlü havalar, o zaman müzik gümüş seslerle —

Niye «Gümüş sesler», ha? Niye «Müzik gümüş seslerle»? -

Ne dersin buna Düdük Simon?

I. ÇALGICI

Ne diyeyim, gümüşün sesi tatlı olur da ondan.

PETER

Güzel! -Sen ne dersin Tambura Rebeck?

H. ÇALGICI

«Gümüş sesler» deriz, çünkü çalgıcılar gümüş için çalarlar.

PETER

Bu da güzel! Peki sen ne dersin Kemanköprüsü James?

III. ÇALGICI

Doğrusu, ne diyeceğimi bilemiyorum.

PETER

Allah acısın! Sen de çalgıcısın ha! Ben söylüyeyim bari:

«Müzik gümüş seslerle» deriz, çünkü çalgıcılar altın yüzü görmezler:

124

O zaman müzik gümüş seslerle hemen yaslı ruha bir deva sunar.

(Çıkar.)

I. ÇALGIO

Ne belâlı herifmiş be!

II. ÇALGICI

Allah belâsını versin keratanın!— Hadi içeri girelim; yas tutanları bekler, yemeğe kalırız.

(Çıkarlar.)

BEŞİNCİ PERDE

BİRİNCİ SAHNE

Mantua. Bir sokak. (Romeo girer.)

ROMEO

Uykunun okşayıcı gerçeğine inanacak olursam, yakında sevinçli haberler var diyor düşlerim. Gönlümün efendisi tahtında ağırlıksız oturuyor; sonra, alışılmamış bir ruh beni bütün gün yukarlara çıkardı neşeli düşüncelerle. Düşümde

sevgilim geliyor, ölü buluyor beni —ölünün düşünmesine izin veren tuhaf bir düş! — ve öyle bk hayat üflüyor ki dudaklarımdan öperek, birden dirilip imparator oluyorum. Tanrım, aşkın gölgeleri bile sevinç yüklü olursa böyle, aşkın kendisine kavuşmak ne tatlıdır kimbilir!

(Ayağında çizme, Balthasar girer.)

Verona'dan haber ha! Ne var ne yok Balthasar? Rahipten mektup getirmedin mi bana? Karım nasıl? Babam iyi mi? Juliet'im nasıl? Bunu bir daha soruyorum, çünkü hiç bir şey kötü olamaz o iyiye.

BALTHASAR

tyi öyleyse, hiç bir şey de kötü olamaz. Capulet'lerin kabrinde uyuyor vücudu,

727

ölümsüz ruhuysa meleklerle yaşıyor. Akrabasının mahzenine indirilirken gördüm, hemen gelip haber vermek istedim size. Böyle kötü haberler getirmemi bağışlayın, çünkü bu görevi bana siz verdiniz efendim.

ROMEO

Demek öyle ha?

Öyleyse, yıldızlar, meydan okuyorum size! — Yerimi biliyorsun, mürekkeple kâğıt getir bana, sonra at kirala; oraya gideceğim bu gece.

BALTHASAR

Yalvarırım efendim, sabırlı olun biraz. Soluk benziniz, çılgın görünüşünüz bir felâketi haber veriyor.

ROMEO

Süs, yanılıyorsun. Hadi git, dediğimi yap. Rahipten mektup getirmedin mi bana?

BALTHASAR

Hayır efendiciğim.

ROMEO

Neyse. Git artık, atları kirala, ben de hemen gelir bulurum seni.

(Balı'hasar çıkar.)

Ee Juliet, seninle yatacağım bu gece.

Şimdi bunun yolunu bulmalı. —Ey yıkım, ne de çabuk girersin umutsuz kişilerin aklına!

Buralarda oturan bir eczacı olacak, geçenlerde görmüştüm, pejmürde kılıklı, gür kaşlı, şifalı otlar topluyordu; bakışları sönüktü, iliğine işlemişti haşin sefalet.

Yoksul dükkânında bir kaplumbağa, doldurulmuş bir timsah, sonra çarpık biçimli balık derileri asılıydı. Raflaradaysa birtakım boş kutular,

128

yeşil toprak çanaklar, keseler, küflü tohumlar, sicim parçaları, kat kat gül kuruları şöyle seyrek dizilmişti gösterişli olsun diye.

Bu yoksulluğu görünce kendi kendime demiştim ki:

Günün birinde insana zehir gerekirse, Mantua'da satmanın cezası ölüm de olsa, işte bu zehri satacak bir zavallı sana.

Ah, ihtiyacımdan önce davranmış bu düşünce.

o zehri bana bu muhtaç adam satacak iste.

Aklımda kaldığına göre, evi bu olacak.

Tatil olduğu için, dükkânını kapamış zavallıcık.—

(Eczacı girer.)

ECZACI

Kim o bağırın?

ROMEO

Buraya gel ahbap. Görüyorum ki yoksulsun. İşte sana kırk altın, bana bir dirhem zehir ver, ama çabuk etkileyen, bütün damarlara yayılıp hayat yorgununu cansız düşüren çeşitten olsun; ateş alan barut nasıl çılgınca ve çarçabuk uğursuz topun rahminden dışarı uğrarsa, nefes de öyle çıksın vücuttan.

ECZACI

Öyie öldürücü zehirler bende bulunur, ama Manlua yasaları ölüm cezası veriyor satanlara.

ROMEO

Böyle tamtakır, sefalet içinde yüzüyorsun da hâlâ korkuyorsun ölmekten ha?

Açlık yanaklarında yer etmiş,
ihtiyaç ve sıkıntı can çekişiyor gözlerinde,
nefret ve yoksulluk omuzlarına çökmüş:

Sana ne dünya dost ne dünyanın yasal»rı.

Dünya hiç bir yasa koymuyer seni zengin etm«k için,
öyleyse çiğne onu, züğürtlükten kurtul, al şunu.

729

ECZACI

Arzum değil, yoksulluğum razı oluyor.

ROMEO

Ben de yoksulluğuna veriyorum parayı, arzuna değil.

ECZACI

Şunu herhangi bir sıvıyla karıştırıp içiver; hani sende yirmi kişinin gücü olsa bitiriverir işini.

ROMEO

İşte altının: insan ruhu için daha beter bir zehir,
şu senin satamadığın zavallı ilâçlardan
daha çok cinayet işliyor bu iğrenç dünyada.

Ben sana zehir satıyorum, sen bana bir şey satmadın.

Hoşça kal, yiyecek al kendine, semir biraz.—

Gel, sen-zehir değil panzehirsin,
gel benimle Juliet'in mezarına,
çünkü sen orda gereksin bana.

(Çıkarlar.)

İKİNCİ SAHNE

Verona. Rahip Lan-rence'in. hücresi. (Rahip John girer.)

RAHİP JOHN

Kutsal rahip Lawrence! Hey, kardeş!

(*Rahip Lawrence girer.*)

RAHİP LAWRENCE Rahip John'un sesi olsa gerek bu.—
Mantua'dan hoş geldin, ne diyor Romeo? Düşüncesini yazılı
bifdirdiyse, ver mektubunu.

130

RAHİP JOHN

Bana yoldaşlık etsin diye, bizim tarikattan yalnayak bir rahip
aramaya gitmiştim. Kendisi şehirdeki hastaları ziyaret
ediyordu; onu bulduğumda, şehir muhafızları kaldığımız evin
vebalı olmasından kuşkulanıp mühürlediler kapıları, bizi
dışarı bırakmadılar. O yüzden Mantua'ya gitmem gecikti.

RAHİP LAWRENCE Peki mektubumu kim götürdü
Romeo'ya?

RAHİP JOHN

Gönderemedim, —işte daha burada — mektubu size iletecek
haberci de bulamadım; öylesine korkuyorlardı salgından.

RAHİP LANVRENCE

Kör talih! Tarikatımız üstüne yemin ederim,
sıradan bir mektup değildi bu;
son derece önemli şeylerle yüklüydü,
yerine varmaması büyük bir felâket doğurabilir.
Git Rahip John, bana bir demir kaldıraç bul,
hemen getirip bırak hücreme.

RAHİP JOHN

Şimdi getiririm kardeş.

(Çıkar.)

RAHİP LANVRENCE

Arlık yalnız gitmem gerek mezarlığa.

Güzel Juliet üç saat içinde uyanacak;

bu olup bitenleri Romeo'ya bildirmedim diye

bana çok kızacak, ama bir daha yazarım Mantua'ya,

Romeo gelinceye dek saklarım onu hücremde.

Bir ölünün mezarına kapatılan zavallı, canlı ceset!

(Çıkar.)

131

ÜÇÜNCÜ SAHNE

Aynı yer. Bir mezarlık ve içinde Capulet'le-n'n mezar mahzeni.

(Paris, u sağ ı ile girer, uşağın elinde meşale ve çiçek/er vardır.)

PARİS

Meşaleni bana ver oğlum; hadi sen uzakta dur. Yok, söndürüver, görünmek istemiyorum. Şu serviler altına boylu boyunca uzan, daya kulağını yankılayan zemine; kazılan mezarlardan gevşeyip yumuşamış toprak üstünde yürüyen her ayağın sesini duyarsın böylece; o zaman bana ıslık çal, ben de anlarım ki yaklaşan biri var. Ver o çiçekleri bana, dediğimi yap, hadi.

UŞAK (*Kendi kendine.*) Bu mezarlıkta yalnız kalmaktan hani korkar gibiyim biraz, ama göze alacağım.

(Çekilir.)

PARİS

Güzel çiçek, çiçeklerle süslüyorum gelin yatağını,—

— ah yazık! başına örtü olmuş taş toprak — her gece kokulu sulardan çiğler yağdırırım üstlerine, ya da gözyaşları, ahlardan damıtarak. Senin için yapacağım tören kendimce mezarını süsleyip ağlamak olacak her gece.

(Ufak ıslık çalar.)

Çocuk işaret verdi, gelen var;
hangi lânetlik ayaktır ki bu,
benim gerçek aşkımın törenini bozmak için
bu gece buraya geliyor böyle?

Ne, hem de mesafeyi* h»! Ey gece, gizle beni **biraz**.

('Çekilir.)

(Romeo ile Balthasar girer; Balthasar'ın elinde meşale, kazma vesaire.)

ROMEO

Şu kazmayla demir kaldıracı bana ver.

Dur, şu mektubu al,
sabah erkenden ilet babama.

Işığı versene. Canını seviyorsan emrimi dinle:

Ne duyarsan duy, ne görürsen gör, uzak kalacaksın.

sakın benim işime karışayım deme.

Benim bu ölüm yatağına inmem

sevgilimin yüzünü görmek için biraz,

ama asıl nedeni, onun ölü parmağından

değerli bir yüzüğü almak; o yüzüğü

önemli bir iş için kulla'nmam gerek benim.

Onun için, sen git artık. Ama bak, kuşkulanıp

neler yapacağımı gözetlemek üzere geri gelersen,

gökler hakkı için, gövdeni eklem yerlerinden ayır,

şu mezarın üstüne serperim parçalarını.

Zaman da, benim niyetim de vahşi, çılgın,

aç kaplanlardan, kükreyen denizlerden
daha kızgın, daha amansız.

BALTHASAR

Gidiyorum efendim, tedirgin etmem sizi.

ROMEO

Bana dostluğunu göstermiş olursun böylece. Al şunu, ömrün
uzun ve mutlu olsun; hoşça kal ahbap.

BALTHASAR (*Kendi kendine.*) Ne olursa olsun,
saklanacağım şuralarda bir yere; bakışları bana korku veriyor,
niyeti pek tekin değil.

(*Çekilir.*)

ROMEO

Ey iğrenç kursak, ey ölümün rahmi,
ey yeryüzünün en değerli lokmasını yutan,
senin o çürük çenelerini zorla ayıracağım,
(*Mezarı açar.*) ağzına daha fazla yiyecek tıkacağım, inadına!

PARİS

Benim sevgilimin kuzenini öldürüp
sürgün edilen mağrur Montague bu;
kuzenimin acısından öldüğü sanılıyor
o güzel yaratığın; şimdi de gelmiş,
kim bilir cesetlere ne alçakça bir iş yapacak.

Hemen yakalamalı.

(*İleri (,'ikar.)*)

Bırak şu dinsizce işi, aşağılık Montague! Öç almayı ölümden
öteye vardırmak olur mu? Hüküm giymiş alçak, tevkif
edeceğim seni. Söz dinle, benimle gel, ölmen gerek çünkü.

ROMEO

Ölmem gerek, doğru; ben de onun için geldim buraya.
Gel soylu genç, umutsuz bir adamı kışkırtma;
kaç buradan, bırak beni; şu gidenleri,

aramızdan ayrılanları düşün;
onlar sana korku versin. Yalvarırım delikanlı,
beni kızdırıp bir günah daha sarma boynuma.
Alı. git! Gökler hakkı için,
seni kendimden çok seviyorum, çünkü ben
kendime karşı silâhlanıp geldim buraya.
Durma, git artık; yaşa da, ilerde bir gün, de ki:
«Beni kaçmaya zorladı bir delinin merhameti.»

PARİS

Boşuna yalvarıp durma böyle,
suçlu olduğun için seni tevkif edeceğim.

ROMEO

Beni kışkırtıyorsun ha? Al öyleyse oğlum!
(I l'ieruşurlar.)

UŞAK Tanrım, dögüşüyorlar! Gidip bekçiyi çağırayım.

(Çıkar.)

PARİS

Ah, vuruldum!— *(Düşer.)* Merhametin varsa. aç şu mezarı da
Juliet'in yanına yatır beni.

(Ölür.)

ROMEO

İnan olsun, yerine getireceğim dileğini.—
Şu yüzü bir inceleyeyim: Mercutio'nun akrabası
soylu kont Paris bu! Yolda atla gelirken
neler diyordu uşağım? Altüst olan ruhum
onu dinlemiyordu. Sanırım
Paris, Juliet'le evlenecek demişti bana;
öyle dememiş miydi? Yoksa düşümde mi gördüm?
Yoksa Juliet'in adını duyunca sapıttım da
bana mı öyle geliyor? —Ah, ver elini,
adı felâket kitabına adımla yazılan!

Muhteşem bir mezara gömeceğim ben seni.
Mezara mı? Yoo, pencereleli bir kuleye,
ey canına kıyılmış delikanlı!
Çünkü burda yatıyor Juliet, onun güzelliği
bol ışıklı bir şölen yerine çeviriyor bu mahzeni.
Bir ölünün gömdüğü ölü, yat orada sen.—
(*Paris'i mezara kor.*)

Ölüm yaklaşırken insanlar çoğu kez
amma neşeli oluyorlar! Buna
ölümünden önce çakan şimşek derlermiş.—
Ama ben nasıl şimşek diyebilirim buna? —
Ah sevgilim! Karım benim!
Nefesinin balını emen ölüm
güzelliğine el sürçmemiş daha;
sen yenilmemişsin, güzellik sancağı
daha kıpkızıl dudaklarında, yanaklarında:
solgun ölüm bayrağı oraya çekilmemiş.—
Tybalt, yatıyor musun orda, kanlı kefeninde?
Gençliğini bölen bu ellerle
düşmanınının gençliğini ikiye biçmekten başka
ne gibi bir iyilikte bulunabilirim sana?
Bağışla beni kuzenim! —Ah, sevgili Juliet,
niçin böyle güzelsin hâlâ? Yoksa inanayım mı
o elle dokunulmaz ölümün sana gönül verdiğiine,
o iğrenç canavarın seni bu karanlıkta
sevgilisi olasın diye sakladığına?
Bundan korktuğum için yanında duracağım,
bu karanlık gecenin sarayından
ayrılmıyacağım bir daha; burada, burada kalacağım
sana hizmetçilik eden böceklerle birlikte;
ah, burada sonsuzca dinleneceğim,

şu dünyanın yorduğu bedeni
kurtaracağım uğursuz yıldızların boyunduruğundan.—
Ey gözler, son kez bakın!
Ey kollar, son kez kucaklayın!
Ve siz, ey dudaklar, nefes kapıları,
hakka uygun bir öpüşle mühürleyin
aç gözlü ölümlle yaptığım bu süresiz anlaşmayı!
Gel acı ilâç, gel ey tatsız kılavuz!
Ey umutsuz kaptan, deniz tutmuş şü yorgun tekneyi
yalçın kayalara bindiriver artık!
Sevgilimin şerefine!

(İçer.)

Ey doğru sözlü eczacı! Çabuk etkiliyor ilâçların.— İşte bir
öpücükle ölüyorum.

(Ölür. Mezarlığın öbür ucundan Rahip Lav/rence, elinde bir
fener, kazma kürekle girer.)

RAHİP LAWRENCE

Tanrı yardımcım olsun! Bu gece amma da çok takılıyor
ayaklarım mezarlara! —Kim var orada?

BALTHASAR Bir dost, sizi yakından tanıyan biri.

RAHİP LAWRENCE

Tanrı iyiliğini versin! Söyle bana sevgili dostum, böceklerle
gözsüz kafataslarına boş yere ışık veren şü meşale neyin nesi?
Yanılmıyorsam, Capulet'lerin mezarlığında yanıyor.

BALTHASAR

Öyle kutsal peder, efendim de orada, sizin sevdiğiniz biri.

RAHİP LAVVRENCE

Kim o?

BALTHASAR

Romeo.

RAHİP LAVVRENCE

Ne zamandır orada?

BALTHASAR

Tam yarım saattir.

RAHİP LAV/RENCE

Benimle mahzene gel.

BALTHASAR

Korkarım kutsal peder.

Efendim beni gitti biliyor.

«Burda kalıp ne yaptığımı gözetlersen,
seni öldürürüm» diye tehdit etti beni.

RAHİP LAWRENCE

Kal öyleyse, ben yalnız giderim. —Korku geliyor içime,, ah,
çok korkuyorum kötü bir şey olmasından.

BALTHASAR

Surda, serviler altında uyurken bir düş gördüm, efendimle bir
başkası dövüşüyordu, efendim öldürdü onu.

RAHİP LAVVRENCE

Romeo! *(ilerler.)*

Eyvah, eyvah! Şu mahzenin taştan eşiğini
lekeleyen bu kan da ne böyle ?

Ne demek oluyor bu sessiz yerde

böyle sahipsiz ve kanlı duran bu kılıçlar?

(Mezara girer.)

Romeo! Ah solmuş! O da kim? Ne, Paris de mi? Hem de kana
batmış ha? Hangi zalim saat yüklenmiş suçunu bu yürekler
acısı durumun! — Kız kımıldıyor.

(Juliet uyanır.)

JULIET

Ey beni avutan rahip! Efendim nerde? nerde olmam

gerektiğini iyi hatırlıyorum, burdayım işte. Nerde Romeo'm?

(İçerden gürültü gelir.)

RAHİP LAWRENCE

Bir gürültü işittim. —Haydi kızım, gel,
bu ölüm, salgın ve tabiata aykırı uyku yuvasından
çık artık. Karşı koyamayacağımız bir güç
altüst etti tasarladıklarımızı; gel, gel gidelim,
İşte koynunda ölü yatıyor kocan,
Paris de öyle. Gel, seni bir manastıra,
kutsal rahibeler arasına yerleştireyim.
Bir şey sorma, bekçi geliyor çünkü.
Gel gidelim Juliet'dğim
daha fazla kalmayı gözüm kesmiyor.

(Çıkar.)

JULIET

Git, git buradan sen, ben gelmiyeeeğim.— Bu da ne? Sadık
sevgilimin elinde bir şişe ha? Zehirden olmuş demek vakitsiz
göçmesi.— Cimri! Hepsini içmiş! Bana yoldaş olacak

138

bir damlacık bile bırakmadın demek? Ben de dudaklarını
öpeyim, orada, o vaktiyle hayat veren yerde bir parça zehir
kalmıştır olaki.

(*Ronico'yı öper.*)

Dudakların sıcak!

I. BEKÇİ *Herden*) Yol göster oğlum, ne tarafta?

J U L I E T

Gelen var ha? Elimi çabuk tutayım öyleyse. -Ey mutlu
hançer!

(*Ronico'nun ham erini kaparak*) Senin kının burası!

(*Haineri göğsüne saplar.*) Paslan orda. ben de öleyim.

(*Romeo'mm cesedi inerine dü^cr, ölür. Bekçi, Paris'in
ı/yağı ile girer.*)

UŞAK İşte burası, şu meşalenin yandığı yer.

I. BEKÇİ

Yerler kan içinde, arayın mezarlığı, birkaçınız gidin, yakalayın kimi bulursanız.

(Birkaç k/.y; çıkar.)

Ne acıklı görünüş! İşte cansız yatıyor Kont. iki gündür burda gömülü kalan Juliet kanlar içinde, sıcak, yeni ölmüş daha.— Gidin, Prense haber verin, Capulet'lere koşun, kaldırın Montague'leri; birkaçınız da arayın.—

(Öbür bekçiler de çıkarlar.) 139

Bu acıklı şeyleri taşıyan zemini görüyoruz, ama bu yürekler acısı şeylerin gerçek zeminini anlayamayız iyice bir araştırmadan.

(Bekçilerden birkaçı Balthasar'la girer.)

H. BEKÇİ İşte Romeo'nun uşağı, mezarlıkta bulduk.

I. BEKÇİ

Prens gelinceye dek alıkoyun.

(Rahip Lanrence bir başka bekçiyle girer.)

III. BEKÇİ

Bu da titreyen, iç çekip ağlayan bir rahip; mezarlığın kenarından geçerken elinden aldık bu kazmayla küreği.

I. BEKÇİ

Pek şüpheli bir adam! Rahibi de alıkoyun.

(Prens maiyetiyle girer.)

PRENS

Böyle erken saatte baş gösterip bizi yatağımızdan kaldıran felâket de ne?

(Capulet, Lady Capulet ve başkaları girer.)

CAPULET

Ne var ki böyle bağışıyorlar ortalıkta?

LADY CAPULET

Sokaklarda kimi «Romeo» diye bağıyor, kimi «Juliet», kimi de «Paris» diye; hepsi de bağışıp çağrışarak koşuyor bizim mezarlığa doğru.

PRENS

Nedir kulaklarımızı ürperten bu dehşet?

I. BEKÇİ

Prensım, işte Kont Paris cansız yatıyor burda, Romeo ölü; daha önce ölen Juliet de yeni ölmüş, soğumamış daha.

PRENS

Arayın, sorun, öğrenin nasıl işlenmiş bu iğrenç c;;

I. BEKÇİ

Bir rai,ip. bir de ölen Romeo'nun uşağı yakalandı, şu (.•;:• "" • Tıkırını açmaya elverişli araçlar •-.. inde.

CAPULET

Tanrım! —Hanım, bak na-.il l ;ın akıyor kızımızdan! Bu hançer yanılmış, çünkü bai; kını boş duruyor Montague'nin '^şiründe; kızımızın göğsünü kın sanıp oraya girmiş yanlılıkla!

LADY CAPULET

Aman ya Rabbi! Bu ölüm manzarası geçkin yaşımı mezara çağırın bir çan gibi.

(Montague re başkaları girer.)

PRENS

Gel Montague, erken kalkmışsın, ama oğlun ve mirasçın senden erken davranmış yatmak için.

MONTAGUE

Ah efendimiz, dün gece karım öldü. Oğlumun sürülmesinden duyduğu keder nefesini tıkadı. Başka ne gibi bir acı var bu yaşımda bana karşı fesat tasarlayan?

PRENS

Bakarsan görürsün.

MONTAGUE

Ah görgüsüz! Edebe **sıgar AM 9**», babandan önce nasıl girersin mezara?

141

PRENS

Biz bu belirsizlikleri avdınlatıncaya dek, nasıl başladılar, neden böyle son buldular, bütün bunları bir bir öğreninceye dek çığlıkların ağzını mühürleyin biraz; dalıa sonra dertlerinize önderlik ederim, hatta ölüme dek kılavuz olurum size. Bu arada kendinizi tutun da, felâket sabrın kölesi olsun. Getirin şüpheli görülen kişileri.

RAHİP LAWRENCE

Zaman ve yer bana karşı olduğu için,
bu korkunç cinayetten dolayı
benden şüphe ediliyor en çok,
oysa benim elimden ne gelir ki...
İşte karşınızdayım, ister suçlayıp
yargılayınız beni, ister mazur görüp bağışlayınız.

PRENS

Bu konuda ne biliyorsan hemen anlat öyleyse.

RAHİP LAWRENCE

Kısaca anlatayım, çünkü soluğum sıkıcı bir öykü kadar uzun değil. Surda ölü yatan Romeo şu Juliet'in kocasıydı, orda ölü yatan Juliet de Romeo'nun sadık karısı. Onları ben eklendirdim; gizlice evlendikleri gün Tybalt'ın son günüydü, onun vakitsiz ölümü bu şehirden sürülmesine sebep oldu yeni güveyin; onun için yanıyordu Juliet, Tybalt için değil. Siz onu kederle kuşatılmaktan kurtarmak için nişanlayıp zorla vermek istediniz Kont Paris'e; o zaman bana geldi, çılgın bakışlarla yalvarıp onu bu ikinci evlilikten kurtarmamı istedi, yoksa

kendi canına kıyacaktı hücremde. Derken ben de sanatıma başvurup kendisine bir uyku ilâcı verdim; etkisi tasarladığım gibi oldu,

ölü görünüşü sağladı Juliet'e.

Romeo'ya da yazdım bu ara,

bu korkunç gecede buraya gelmesini,

ilâcın etkisi sona ererken, iğreti mezarından

Juliet'i kaldırmaya yardım etmesini bildirdim.

Ama mektubumu götüren rahip John

bir kaza yüzünden geciktiği için

dün gece geri getirdi bana mektubu.

Derken tek başıma,

önceden kararlaştırılan uyanma saatinde

onu almaya geldim aile mezarlığından;

Romeo'ya uygun bir şekilde haber verinceye dek

onu kendi hücremde saklamaktı niyetim.

Ama ben, uyanma vaktinden biraz önce geldiğimde

ölü buldum burda soylu Paris'le sadık Romeo'yu.

Juliet uyandı, yalvardım ona hurdan çıkıp

Tanrının bu işine sabırla katlansın diye;

derken bir gürültüden ürüp dışarı kaçtım,

o pek umutsuz olduğundan benimle gelmemişti,

anlaşılan o sıra kıymış kendi canına.

Bütün bildiklerim bu kadar,

dadısının da haberi var bu evlenmeden.

Bu olup bitenlerde en ufak bir şey

benim hatam yüzünden ileri gelmişse,

en ağır cezaya uğratılıp

vaktinden önce feda olsun şu geçkin ömrüm.

PRENS

Biz seni her zaman kutsal bir kişi bildik.— Romeo'nun uşağı nerde? O ne diyor bu olanlar için?

BALTHASAR

Efendime Juliet'in ölüm haberini ben götürdüm; at kiralayıp hemen geldi Mantua'dan buraya, bu aile mezarlığına. Daha önce de bu mektubu babasına vermemi söylemişti; mahzene girerken, buradan uzaklaşıp kendisini yalnız bırakmam için ölümle tehdit etti beni.

PRENS

Ver o mektubu bana, bir bakayım.— Bekçiyi kaldıran uşağı nerde kontun? — Bana bak, efendin ne yapıyordu burada ?

UŞAK

Sevdiğinin mezarını çiçekle süslemeye gelmişti. Sen uzak dur dedi bana, ben de sözünü tuttum. Derken biri ışıkla geldi mezarı açmak için, efendim hemen kılıç çekti ona, ben de bekçiyi çağırmaya koştum.

PRENS

Bu mektup doğruluyor rahibin sözlerini, nasıl seviştiklerini, kızın ölüm haberini.

Yoksul bir eczacıdan zehir aldığını, bu mahzene ölmek için,

Juliet'le yatmak için geldiğini yazıyor burada. —

Nerde şu bizim düşmanlar? —Capulet! —Montague!

Bakın nasıl bir cezaya uğradı nefretiniz,

Tanrı neşenizi sevgiyle öldürmenin yolunu buldu.

Ben de, sizin kavganıza göz yummakla

iki akrabamdan oldum. Hepimiz cezalandık.

CAPULET

Ah kardeşim Montague, ver elini bana. K 1 /ının mirası bu, fazlasını isteyemem.

MONTAGUE

Ama ben sana verebilirim fazlasını! Som altından bir heykelini dikeceğim kızının, Verona bu adla bilindiği sürece vefalı ve sadık Juliet'inkinden üstün hiç bir heykel dikilmeyecek.

CAPULET

Romeo da aynı ihtişamla duracak karısının yanında.

Zavallı kurbanları düşmanlığımızın!

PRENS

Hüzünlü bir barış getiriyor bu sabah bize, güneş kederinden yüzünü göstermiyor. Gidip uzun uzun konuşalım bu üzücü şeyleri. Kimi bağışlanacak, kimi ceza görecek. Daha acıklı öykü duyulmamıştır, bilin, bu öyküsünden Romeo'yla Juliet'in.

(Çıkarlar.)